

EL TERRORISTA INDIVIDUAL

PERFILACIÓ GENÈRICA VS PERFILACIÓ ESPECÍFICA

TREBALL FINAL DE GRAU

Grau en Seguretat

Universitat de Barcelona - Institut de Seguretat Pública de Barcelona

Autor: Iona Gama Guart

Tutor: Dr. Mario Toboso Buezo

Curs 2021 - 2022

Agraïments

Gràcies al meu tutor, el Doctor Mario Toboso, per descobrir-me l'entramat que el terrorisme és i com és d'interessant tot el que ho envolta, i per ajudar-me a situar-me en aquest treball i conduir-me a través d'aquest segons avançava. També dono gràcies al professor Carles Soto, que amb bon humor i predisposició cap als alumnes, va fer de l'assignatura de Criminologia una de les millors que he cursat i qui m'ha donat esperances per dedicar-me al que de veritat m'agrada i m'omple. A més, no puc deixar d'agrair-li al professor Robert Rubio, el qual va dir-nos a principi d'aquest quart curs que hem de seguir els nostres somnis fins a assolir-los, donant-me més ganes de lluitar pels meus.

També he de donar les gràcies a la meva mare i al meu pare perquè, sense saber-ho, van ensenyar-me un món que no coneixia i ara sé que m'apassiona. Gràcies també a la meva parella, l'Angel, per escoltar-me interessat sempre que li explico alguna cosa nova que he après en el procés de fer aquest treball. I per acabar, gràcies als meus amics i companys, l'Oriol, l'Alex, la Thalia, la Clàudia; gràcies per creure en les meves capacitats i fer-me veure que puc aconseguir el que em proposi.

ÍNDEX

INTRODUCCIÓ	4
1 CONCEPTES	7
1.1 TERRORISME INDIVIDUAL	7
Definicions	7
Problema originat per la societat actual	8
Factors que influeixen a l'augment de terroristes individuals	9
El "Bathtub" Model	10
1.2 PERFILACIÓ CRIMINAL	12
Definicions	12
Mètodes de la perfilació criminal	14
Elements del perfil criminal	15
1.3 EL PERFIL GENÈRIC DEL TERRORISTA INDIVIDUAL SEGONS Paul Gill, John Horgan i Paige Deckert	18
2 PERFILACIÓ ESPECÍFICA	23
2.1 EL MÈTODE VERA	23
Els pilars	23
Fases del mètode VERA	25
Fase 1: Recopilació de dades	25
Fase 2: Realització d'inferències	26
Fase 3: Elaboració d'hipòtesis	26
Fase 4: Informe	27
2.2 OFFENDER PROFILING	28
Aproximació top-down	28
Aproximació bottom-up	29
3 APLICACIÓ DE CAS	31
3.1 CAS 1, THEODOR KACZYNSKI (UNABOMBER)	31
Unabomber	32
Veí a Lincoln	36
Una inspiració de generacions	38
3.2. CAS 2, BRENTON TARRANT	39
El fenomen de la imitació	40
3.3 CAS 3, DONES TERRORISTES	42
Roshonara Choudhry	42
Ahlam Aref Ahmad Al-Tamimi	44
Jihad Jane	45
Viudes negres / Hawaa Barayev	46
4 CONCLUSIONS	48
BIBLIOGRAFIA	51

INTRODUCCIÓ

Actualment, tant el terme de Terrorista Individual com el concepte de Llop Solitari, són adoptats per gran varietat d'actors, des d'activistes radicals fins gihadistes. Arran de l'absència d'una definició clara i universal del terrorisme en sí, és encara més complicat intentar relacionar altres conceptes que, al mateix temps, estan relacionats amb el primer.

Així i tot, la definició de terrorisme donada per A. Schmid és la acceptada per les Nacions Unides (Pérez, 2005, p: 15) i, des del meu punt de vista, és la més completa:

“El terrorisme es un mètode de reiterada acció violenta inspirada en la angoixa, utilitzada per persones, grups o Estats, de forma (semi-) clandestina, per raons idiosincràtiques, criminals o polítiques, per mitjans de les quals - a diferència de l'assassinat - l'objectiu immediat de la violència no és l'objectiu final. Les víctimes humanes de la violència son escollides entre la població a l'atzar o de forma selectiva i s'utilitzen com a generadors del missatge terrorista. El procés comunicatiu entre terrorista (o organització terrorista), víctimes (o amenaçats) i objectius principals, basat en la violència o amenaça de violència, és utilitzat per manipular a aquells objectius principals (audiència) i convertir-los en blancs de terror, d'exigències terroristes o d'atenció, depenent de si es busca la intimidació, la coacció o la propaganda” (Schmid, 1983)

Resumidament, el terrorisme són una sèrie d'accions violentes on l'objectiu físic no és l'objectiu real, sinó que és un mitjà per crear ansietat o angoixa a la població per transmetre un missatge de rebuig sigui polític, social, religiós o altres.

A partir d'aquesta definició, el terrorista individual és un actor que actua en solitari i que té com a finalitat el ja esmentat. Però, a part de ser això, al terrorista individual se li han establert una sèrie de característiques que, des del meu punt de vista, descarta massa població que també podria i, és més, ha acabat sent considerada com a terrorista individual.

És per aquest motiu que m'he arribat a preguntar si fer una perfilació fixe, reunir un conjunt de característiques, que englobi tot terrorista individual és convenient, o si, per altra banda, s'hauria de crear una perfilació específica per cada llop o actor solitari, o crear diferents

tipologies, ja que potser sí que hi ha algunes característiques comunes entre alguns tipus, però no tots, donat l'ambigüitat del concepte en si.

A part d'una motivació més acadèmica com la que ja he explicat, compto amb una motivació personal. I és que, la perfilació criminal, el que fa un terrorista ser-ho, i no només un terrorista, sinó qualsevol criminal, conèixer les seves motivacions per actuar, les raons per les quals fan les coses, entendre la seva forma de pensar, etcètera, em resulta especialment interessant, i aprecio com són d'importants els perfils, però sota el meu punt de vista, aquests haurien de ser creats per a cada individu, i és per això que he volgut fer aquest treball.

Amb la recerca que duré a terme en aquest treball, pretenc respondre aquestes preguntes d'entre altres que vagin sorgint:

1. Quina és la millor perfilació per abordar el problema de la detecció de terroristes individuals, la genèrica o l'específica?
2. Responen tots els terroristes individuals al mateix perfil o, dit d'una altra manera, presenten les mateixes característiques?

Per tant, responent les preguntes d'investigació plantejades anteriorment, crec que la perfilació genèrica no és la millor opció a l'hora d'abordar el problema del terrorisme individual, ja que la perfilació ajuda a reduir el nombre de sospitosos i a descartar els que no compleixen amb les característiques prèviament assignades al grup o categoria, i és possible que l'autor no formi part del perfil genèric.

Així també, responent la segona pregunta i fent èmfasi al ja esmentat, considero que cada persona és un món, cada persona té un passat, unes creences i unes motivacions, sense parlar d'un historial psicològic diferent, i, per tant, no es pot posar a tothom al mateix sac.

La meva hipòtesi, doncs, és que cada terrorista individual, cada criminal, cada actor, és diferent i necessita ser tractat com un individu independent i complexa, i, en conseqüència, elaborar un perfil específic per ell.

Aquest treball segueix un fil argumental clar, començant amb una sèrie de definicions pròpies del terrorisme individual per posar en context sobre què és, la seva història passada i com es presenta el futur, i després fent el mateix amb el bloc de la perfilació criminal. Explicaré, llavors, com es va realitzar un estudi per extreure el perfil criminal d'un terrorista individual, ajuntant així els dos blocs d'aquest treball, i quina va ser la seva conclusió, i a continuació exposaré dos mètodes - un dels quals és espanyol - per veure més de prop com funciona la perfilació, i acabaré amb tres casos concrets sobre criminals determinats com a terroristes individuals, analitzant el perquè són anomenats com a tal i què tenen de diferent del perfil genèric establert.

1 CONCEPTES

1.1 TERRORISME INDIVIDUAL

Definicions

El concepte de Terrorisme Individual encara està sent debatut, ja que és un terme i una forma de manifestació de terrorisme molt diversa i encara no s'ha establert una redacció clara que defineixi a la perfecció què i qui és un terrorista individual, a més que, per començar, ni la definició acceptada internacionalment de "terrorisme" està establerta actualment.

El Doctor Toboso Buezo estableix que el terrorista individual és una persona que opera individualment, que no pertany a cap organització, grup o xarxa terrorista, que actua sense la influència directa d'un líder o d'una estructura jerarquitzada, que planifica la seva pròpia actuació terrorista i que experimenta un procés de radicalització religiosa i/o ideològica de fonts de la ideologia radical (Toboso, 2019, p: 58).

Aquests individus solen ser anomenats "actors solitaris" o "llops solitaris", és a dir, persones que actuen pel seu compte sense rebre ordres ni tenir connexions amb una organització terrorista, encara que s'ha de comentar que aquests termes estan passant per un continu debat sobre si estan ben establerts o no (Ganor, 2021, p: 24).

Per altra banda, els Doctors Gill, Horgan i Deckert estableixen que els terroristes individuals es poden dividir en tres grups; els terroristes individuals com a tal, els terroristes individuals amb enllaços de control o comandament, i els *isolated dyads* (Gill, Horgan i Deckert, 2014, p. 426). Els terroristes individuals com a tal estan definits com a "*autors que operen de forma autònoma i independent d'un grup en termes d'entrenament, preparació, selecció d'objectius, entre altres*"; en canvi, els terroristes individuals amb enllaços de control o comandament són "*entrenats i equipats per un grup terrorista, però tenen la intenció de dur a terme els seus atacs de forma autònoma*"; i, per últim, els *isolated dyads* són "*parelles d'individus que operen amb independència d'un grup*" en totes les seves formes.

Hans Magnus Enzensberger va definir als terroristes com els “*perdedors d’un procés de selecció natural de la societat a escala mundial que ens veuen afligits per una frustrant i turmentadora sensació de greuge i humiliació que exigeix una expressió de colera i venjança*” (Toboso, 2022).

També existeix una relació amb el concepte de “resistència sense líder”, definit com un tipus d’operació feta per un individu independent de qualsevol moviment, xarxa de suport o líder (Toboso, 2019, p: 56), el qual pretén acabar amb l’estructura piramidal d’una organització on hi ha un líder i uns seguidors, donat que, segons Louis Beam, era fàcil infiltrar-se (Toboso, 2022), comprometent la seguretat de la xarxa i dels possibles atacs que aquests estaven programant.

Problema originat per la societat actual

El que si està clar és que la societat actual ha - i està - propiciant molt l’aparició d’aquesta manifestació del terrorisme, donat que és molt individualista i comparativista i si no s’és el millor, s’és un fracassat, i això és, segons Hans, l’inici de tot terrorista (Toboso, 2022). En aquesta societat, la gent està desesperada per arribar a destacar de forma individual i acaba tenint uns nivells de frustració molt elevats, juntament amb una pèrdua d’esperança cada cop que es fracassa, portant a una negativitat global plena de “perdedors” amb por d’anar encara més a pitjor. El filòsof Zigmunt Bauman argumenta que la por fa que tots els valors que té una persona desapareguin, podent arribar a abandonar a un familiar per tal de sobreviure. A això li diu “adiaforització de consciència” (Toboso, 2022).

És, també, una societat canviant i difusa, on existeixen moltes opinions diverses entre els individus que la integren, de les quals, i com és normal, sorgeixen algunes més extremes que d’altres com el moviment Incel o les diverses teories conspiranoiques. I és aquí, en aquests discursos que proporcionen una amenaça i/o enemic, una identitat, un propòsit i un camí a seguir, on aquells perdedors de la societat troben la seva missió.

L’egoisme i el narcisisme també juguen un paper molt important en la nostra societat i, per tant, en el naixement de terroristes individuals. Cadascú pensa en els interessos propis, deixant de banda l’empatia cap a qui ens rodeja en el nostre dia. Hi ha un increment del grau de conflictivitat social (Toboso, 2022) per culpa de la cultura de l’individualisme, fent que a l’ambient sempre es respiri tensió i la confiança baixi a nivells ínfims. El mal narcisista (Toboso, 2022), per altra banda, fa que la persona tingui com a propòsit ser el centre

d'atenció, i mitjançant atemptats contra vides humanes és com ho aconsegueix, utilitzant-les com a un mitjà o efecte col·lateral per complir amb el nivell de narcisisme que s'ha proposat assolir.

La societat actual és, llavors, l'arrel del problema i, per tant, s'hauria d'actuar sobre aquesta per prevenir que més persones es radicalitzin d'aquesta forma tan violenta.

Factors que influeixen a l'augment de terroristes individuals

Existeixen diversos factors perquè algú s'arribi a radicalitzar de tal forma que decideixi actuar individualment d'acord amb les seves conviccions i creences. Com ja veurem més endavant, els terroristes individuals solen ser més grans de 30, mentre que els més joves acaben formant part d'organitzacions terroristes, ja que aquests busquen més un rol familiar i de líder que una venjança cap a la societat. A més, els motius també són diversos i de caràcter transversal, comptant amb més d'un motiu alhora com veurem en el "*Bathtub Model*" (Ganor, 2021).

El fet de no formar part d'un grup, organització o cèl·lula terrorista fa que "l'horari", el nivell, la forma i l'organització de l'activitat delictiva sigui molt més versàtil i ajustada a qui l'ha d'acabar realitzant; a més que la presa de decisions serà molt més ràpida, podent construir i canviar el pla en funció dels seus interessos i prioritats, donant-li encara més empoderament personal (Toboso, 2022), ja que serà ell sol qui acabi perpetuant l'activitat criminal sense l'ajuda de ningú. La llibertat per innovar que l'autor tindrà a l'hora de planificar l'atac tampoc la tindria havent de seguir una jerarquia, la qual cosa el farà completament responsable dels seus actes i augmenti la seva arrogància i narcisisme.

Per altra banda, si l'activitat que vol dur a terme surt com és planejat, al ser un sol individu la repercussió mediàtica estarà enfocada única i exclusivament cap a l'autor, fent-lo protagonista de tots els noticiaris, la qual cosa arribaria a casa d'altres persones "fracassades" d'aquesta societat que podrien admirar-lo i decidir actuar ells mateixos. Així, l'autor no només seria famós pel seu atemptat exitós, sinó que també es convertiria en una inspiració per altres (Toboso, 2022).

Finalment, són molt més difícils de detectar (Toboso, 2022), ja que la radicalització és un procés molt lent i quasi indetectable, sobretot quan es tracta d'un sol individu. Pot començar amb una creença que acaba afectant emocions tals com la ràbia o la ira, provocant una idea

extremista i, al final, en la realització d'un acte violent. No tenen gens de pressa en prendre decisions, ni ningú que els pressioni per actuar, sinó que són ells que es prenen l'atac terrorista com una missió, una venjança, i que, com si fos un passatemps, van elaborant a poc a poc fins que tot està llest.

El "*Bathtub*" Model

Aquest model, creat pel polític Boaz Ganor, intenta explicar que el terrorista individual no passarà a l'acció només per un motiu, sinó que hi ha una gran varietat d'ells que el faran perpetrar un atac.

Ganor utilitza la metàfora d'una banyera per comprendre la ment del terrorista: aquesta va omplint-se de diferents motius, els quals poden tenir més o menys pes i poden omplir la banyera més o menys ràpida. La capacitat que tingui la banyera determina com és d'hàbil la persona per gestionar o contenir la seva frustració, els seus motius varis i altres emocions, determinant també la força i estabilitat mental que la persona té a més de la seva habilitat d'obviar les influències externes fins a cert punt.

Argumenta, doncs, que no hi ha un sol motiu que porti a una persona a actuar, sinó que són una suma de diversos d'ells, encara que uns tinguin més pes que altres i un d'ells sigui el que ha fet la banyera vessar.

Ganor, llavors, divideix els motius en tres grups: els ideològics, els psicològics i els personals. Els ideològics comprenen els que tenen a veure amb la devoció cap a extremismes de nacionalitat, de religió i de política, mentre que els psicològics estan relacionats amb malalties mentals i el desig a morir (ja sigui per la creença d'una vida després de la mort, la desesperació, entre altres). Per altra banda, els personals van més lligats a l'àmbit econòmic (pobresa, baix estatus socioeconòmic, crisi), l'interpersonal (problemes de relació de parella) i el familiar (problemes familiars, relacions complexes amb algun membre important de la família, o també el nivell de falta de respecte de la família cap al terrorista potencial), a més d'altres motius com poden ser el desig d'aventura o imatge personal.

Per altra banda, Ganor esmenta també la importància que té la variable de l'honor i quina rellevància li dona el terrorista en el seu dia a dia. Llavors, als motius familiars també se li afegeix l'honor familiar, i als motius ideològics s'afegeix també l'honor religiós, nacional o de

comunitat. A més, també podria tenir-se en compte l'honor de l'home com a concepte general.

Ganor deixa clar que cada persona té la seva banyera i els seus motius en major o menor mesura, argumentant que hi ha una combinació única per a cada un dels perpetradors, a més que aquesta pot variar depenent de les circumstàncies externes que visqui cada persona, les quals estan exposades a desencadenants concrets que, depenent de com estigui la banyera, a un pot fer-lo actuar i a un altre no.

Aquests desencadenants inclouen el desig de seguir a un altre terrorista individual que ha perpetrat amb èxit un atac, l'exposició a un esdeveniment traumàtic per la persona, i la contínua insistència dels grups que realitzen missatges incitant a realitzar aquests atacs.

Per poder contrarestar, doncs, la suma de les motivacions que a poc a poc omplen la banyera i els factors externs que poden propiciar un desencadenant, l'únic que queda és la restricció i contenció dels impulsos i desitjos que la persona pugui estar generant, també anomenat inhibidors. Aquests seran el resultat de l'estabilitat mental del subjecte, la seva habilitat de contenir crisis, la seva capacitat de fer un anàlisi de pros i contres i, també, el seu sistema de valors i creences.

Per altra banda, Ganor estableix dos factors més a tenir en compte; la incitació al terrorisme i els esforços i iniciatives del govern per prevenir l'extremisme violent. La incitació per part d'organitzacions terroristes pot comportar una contribució a la decisió final del perpetrador, tenint també en compte que aquest factor s'enllaça amb la insistència per part d'aquestes, que pot acabar en desencadenant. El govern, per altra banda, però en la mateixa línia, també té molt a veure amb l'aparició de terroristes individuals. Ganor fa un símil amb el desguàs de la banyera, el qual és controlat pel govern. Com més esforços i activitats estiguin duent a terme els governs respecte a la mitigació de l'extremisme violent, més llis i net serà el desguàs i l'aigua plena de motivacions que hi havia a la banyera anirà disminuint. En canvi, com menys polítiques s'estiguin aplicant sobre aquesta matèria, més complicat serà per l'aigua de motivacions baixar i, per tant, hi haurà més perill que l'aigua de la banyera vessi.

Llavors, el que haurà de tenir en compte l'analista per conèixer el "perquè" seran els trets personals bàsics del subjecte, el conjunt de creences ideològiques, els efectes de la societat que han influenciat sobre la decisió del perpetrador, el rol dels desencadenants, esdeveniments personals, i circumstàncies externes.

1.2 PERFILACIÓ CRIMINAL

Definicions

El concepte de la perfilació és bastant nou, i és per això que sorgeixen un mar infinit de descripcions sobre la mateixa paraula, però també és bo, ja que així es veu la importància que aquesta disciplina de la ciència forense està prenent. Aquesta compta amb diferents enfocaments, com poden ser el coneixement que es té de la psicologia i la psicopatologia aplicades a l'àmbit criminal, com també el punt de vista donat per les ciències forenses i la criminologia, inclús també es té en compte un enfocament més estadístic el qual correlaciona els diferents elements i comportaments desenvolupats a l'escena del crim (Nonatzin i Díaz, 2017, p:14).

En un sentit general, perfilar consisteix a delimitar característiques accentuant les particularitats, *“establint de forma clara aquests aspectes particulars d’una cosa perquè sigui més exacta i precisa”* (Real Academia Española, s.f.).

És quan s'intenta trobar una definició pel concepte de perfilació criminal, quan ens trobem amb un gran ventall de possibles respostes, com la que estableixen R. Holmes i S. Holmes al seu llibre *“Profiling Violent Crimes”* de l'any 1996:

“és un intent elaborat de proporcionar als equips de investigació amb la informació específica al voltant del tipus d’individu que ha comès un cert crim, és una estimació sobre les característiques biogràfiques i de l’estil de vida sobre el responsable d’una sèrie de crims greus i que encara no s’ha identificat”.

També, R. i S. Holmes, van establir quatre tipologies diferents d'assassins en sèrie (Study Smarter, s.f., p: 6): Per una banda, el visionari és l'assassí que creu que algú està manant-li de matar, i normalment pateixen algun nivell de psicosi quan actuen, per exemple, que el sudes estigui escoltant al diable - o qui ell creu que és el diable - i aquest l'obligui a matar; l'assassí que té una missió acostuma a voler lliurar a la població d'un determinat grup o col·lectiu de persones, per exemple, acabar amb criminals, creient-se un justicier; l'hedonista comet assassinats per plaer personal, per exemple, que al sudes li doni plaer sexual el fet d'acabar una vida; i, per últim, l'assassí que busca poder o control, cosa que compleix les seves fantasies, per exemple, que el sudes faci que duess víctimes es matin entre elles mitjançant un joc i veure com ho aconsegueix.

Una altra definició, establerta per Vicente Garrido, diu que el perfil criminal “*s’ocupa d’analitzar les empremtes del comportament en una escena del crim amb l’objecte de proveir informació útil a la policia per la captura d’un delinqüent desconegut*”.

Segons el Grupo Esneca Formación, el concepte de “perfil criminal” és “*una hipòtesi sobre les característiques personals i demogràfiques (sexe, raça, edat, nivell socioeconòmic, ...), estil de vida i personalitat del presumpte autor d’un crim*” i el principal objectiu de la seva formulació és disminuir al màxim el llistat de possibles autors, enfocant la investigació cap a un sol perfil d’individus.

També es podria estar parlant de “perfil delictiu”, el qual, igual que el perfil criminal, descriu la mateixa tècnica, basant-se en la premissa que el comportament humà es veu reflectit en el delicte comès, i que estudiar aquest comportament permet realitzar supòsits sobre com és el possible autor del crim, indicant a la perfilació el tipus de personalitat d’aquest, sempre que la interpretació de les evidències del delicte s’hagin realitzat adequadament (Nonatzin i Díaz, 2017, p: 12).

El que és clar és que la perfilació és una eina important perquè la policia pugui enfocar la seva investigació sobre un perfil concret de persona segons les característiques que els perfiladors hagin traçat com les pròpies del delinqüent que està sent buscat.

El que sí que tota definició estableix, és que la perfilació criminal forma part de la branca de la criminologia aplicada (Nonatzin i Díaz, 2017, p: 11), i que aquesta disciplina pot ser realitzada per investigadors de les ciències socials, des de psicòlegs, criminòlegs, psiquiatres, entre d’altres, i es posa sobre la taula la importància que l’elaboració de perfils es realitzi en grup i, sobretot, sent un equip multidisciplinari perquè el perfil sigui creat a partir de diferents enfocaments perquè aquest sigui d’alta qualitat i més encertat.

Per una altra banda, i per tal d’introduir un nou concepte que utilitzaré al llarg d’aquest treball, exposaré la definició de “sudes”; aquest és un acrònim de “subjecte desconegut”, utilitzat per la policia per referir-se al sospitós que presumptament ha comès un delicte (Pérez, 2011).

Mètodes de la perfilació criminal

Aquests perfils poden ser dividits en dos mètodes o sistemes, els quals són l'inductiu o el deductiu (Nonatzin i Díaz, 2017).

El mètode o perfilació inductiva és un sistema fonamentat en aspectes històrics per la seva elaboració, centrant-se en la informació recollida de crims anteriors i d'autors ja detinguts amb característiques similars entre ells o entre els crims comesos per localitzar un patró que serveixi de guia pels investigadors criminals. Per la creació d'aquesta guia, es realitzen entrevistes a delinqüents coneguts, a més d'analitzar la conducta observada i informes d'aquesta per poder realitzar el perfil.

L'altre mètode o perfilació és la deductiva, amb la qual es fa un anàlisi individual de l'escena del crim, tant de les evidències físiques com de les psicològiques, fent un anàlisi exhaustiu del lloc per, al final, descobrir el motiu de l'autor per haver realitzat les seves accions. Aquest mètode es divideix en dues fases: la investigadora, on s'investiga tota evidència a l'escena, siguin físiques o conductuals, i la fase d'anàlisi, on s'inclouen evidències conductuals de crims anteriors per així ajudar tant en el procés d'entrevista dels possibles sospitosos, com també per desenvolupar i entendre la fantasia existent en la ment de l'agressor que l'ha portat a actuar d'aquella manera, és a dir, el seu motiu. Per a la creació d'aquest perfil i arribar a aquestes conclusions, els perfiladors hi hauran d'observar l'escena del crim en espai, les agressions dutes a terme a la víctima i les característiques d'aquesta, amb la intenció d'extreure els trets particulars de l'agressor.

Per altra banda, existeix un tercer tipus de perfilació, el qual es tracta d'una subdisciplina del perfil criminal estàndard. Aquest s'anomena perfil geogràfic, i es basa en les característiques i comportaments geo-espacials de l'agressor, coneixent la seva zona d'actuació i possible lloc de residència, a més de les característiques físiques del lloc com a tal.

El procés d'elaboració d'un perfil criminal es divideix en dos passos; una etapa prèvia, i l'elaboració del perfil com a tal. La primera és un recull d'informació a l'escena del crim, com pot ser la situació geogràfica, el clima, la religió predominant de la zona, la situació econòmica, l'idioma més parlat, l'índex criminal del territori, entre d'altres. Quan es tingui aquesta informació documentada, es passarà a elaborar el perfil. Per això, es necessitarà

fer un anàlisi retrospectiu a la víctima o, en cas que aquesta estigui viva, fer-li una entrevista. L'anàlisi es farà a través d'una autòpsia psicològica, la qual permet reconstruir la personalitat de la víctima i conèixer l'estat mental d'aquesta abans de morir. A més, per validar la informació obtinguda de la víctima a través de les suposicions fetes pels perfiladors, es realitzen entrevistes als testimonis, els quals poden donar informació sobre l'agressor, tan física (aparença) com psicològicament (interacció social) (Nonatzin i Díaz, 2017, p.14-15).

Elements del perfil criminal

Aquests elements són: l'escena del crim, el *modus operandi*, el ritual, la firma, l'escenificació i la victimologia (Nonatzin i Díaz, 2017).

L'escena del crim és el lloc on els fets han ocorregut, i és de vital importància donat que allà comença a desenvolupar-se la investigació i, en conseqüència, el perfil. És on es troba la gran majoria de la informació i on s'ha d'estar molt concentrat per aconseguir veure cada detall que hi hagi a la zona. És en aquesta part on els perfiladors es pregunten per qui freqüenta la zona, com s'accedeix i per on, quins objectes o edificis es troben a l'escena o a prop, si és la primera vegada que passa un succés així en la zona, si s'està investigant ja un cas semblant, si la zona està poc il·luminada o no, si es troben empremtes o marques de rodes d'un cotxe, entre altres indicadors.

El modus operandi és l'evidència de la conducta del que la comet. Són les accions i els comportaments necessaris realitzats per l'agressor a l'hora de cometre el delictes, comportaments sense els quals no s'hauria pogut cometre satisfactòriament el crim. A part, dins del *modus operandi*, es pot veure també una sèrie de conductes de precaució, les quals són actes que l'agressor fa per evitar ser identificat, com portar guants per cometre el crim o tapar-se la cara si a l'escena del crim hi ha càmeres.

Cada autor, a més, compta amb una manera diferent d'actuar i, per tant, s'expressen aquestes conductes d'una forma o altra segons qui sigui el perpetrador del fet delictiu.

És aquest element el que ajuda al perfilador a conèixer diverses característiques amb les quals comptem tota persona i que són de gran rellevància a l'hora de perfilar. Per una banda, el nivell d'intel·ligència i/o perícia del sudes, donat que per cometre un crim amb èxit, s'han de valorar els obstacles que poden sorgir i com evitar-los i, també, saber actuar de

forma adequada si un imprevist apareix sobtadament. També ens ajuda a mesurar el seu nivell de coneixements o experiència, comprovant les eines que el sudes ha empleat per la realització del crim com el temps que ha tardat a efectuar-lo. A més, el *modus operandi* també ens ajuda a conèixer el seu grau d'autocontrol o impulsivitat, veient si, per una banda, el crim ha sigut planejat, o si, per l'altra banda, ha sigut un acte realitzat a conseqüència d'un detonant emocional com poden ser la ira o la ràbia.

En definitiva, el *modus operandi* pretén protegir la identitat de l'agressor, assegurar l'èxit del fet criminal, i facilitar a l'agressor la ràpida fugida del lloc del crim (J.E. Soto, 2017, p: 64).

El ritual, per altra banda, són les accions no necessàries per a la comissió del delictes, però que, així i tot, han sigut realitzades. Aquest tipus de conductes revelen l'estat psicològic de l'agressor durant la comissió de la conducta delictiva, i també pot deixar-nos entreveure el motiu dins de la seva fantasia. El ritual ens ensenya, doncs, els aspectes emocionals o psicològics que el criminal vol satisfer amb els seus crims.

A més, les conductes del ritual són les accions comeses pel criminal però que no serveixen per cometre el crim en sí, i tampoc per protegir la seva identitat ni facilitar la seva fugida, suggerint una necessitat emocional o psicològica del subjecte el qual perdrà temps de fugida per dur a terme aquesta conducta.

En definitiva, el ritual té per objectiu "*materialitzar o fer real una fantasia prèvia que l'agressor ha madurat a la seva ment*" (J.E. Soto, 2017) el qual està compost per diferents processos cognitius (on es produeix la idea de la fantasia), emocionals (la fantasia queda envoltada de sentiments i provocacions emocionals) i motivacionals (impulsos que porten a l'agressor a voler convertir la seva fantasia en realitat) (J.E. Soto, 2017, p: 69).

La firma és un comportament efectuat per l'autor del crim amb la intenció que se li atribueixi l'autoritat d'aquest, com podria ser dibuixar un cercle creuat, com feia Zodiac, dibuix el qual era el logotip d'una firma de rellotges anomenada "*Zodiac*". És una conducta pròpia del ritual que, a més, satisfà alguna necessitat emocional de l'autor com pot ser que quedi clar que ha sigut ell qui ha comès el crim i no un altre, ja que és una conducta innecessària per la comissió del delictes i que és única del sudes, com un segell personal.

L'escenificació es produeix quan, un cop s'ha comès el delictes, l'autor modifica l'escena. Pel que fa a la motivació de realitzar aquesta conducta pot ser des d'intentar despistar al cos policial que ho investiga o, per altra banda, satisfer alguna necessitat més de l'agressor, o

inclús per protegir la reputació de la víctima o de la seva família (J.E. Soto, 2017, p: 73). És quan l'escena ha sigut modificada per satisfer una fantasia que l'escenificació cobra més importància, ja que dona molta més informació sobre amb qui s'està tractant.

I, per últim, l'element que ajuda a conèixer quin és el perfil que l'agressor o criminal està buscant, quin és el seu objectiu i quines són les víctimes potencials, és la victimologia. Coneixent aquesta part del perfil, també ajudarà a conèixer quines són les frustracions del sudes. Per exemple, si només ataca a dones joves de cabell ros, els perfiladors podran especular que el subjecte ha tingut relació amb alguna dona amb les mateixes característiques contra qui conté molta ràbia i, per aquell motiu, ataca a persones que s'assemblen a ella.

Com es veu, hi ha molts factors que ajuden a la creació d'un perfil i hi ha moltes preguntes que un perfilador es fa per poder comprendre la ment de l'agressor i, així, aconseguir trobar-lo abans que torni a actuar.

1.3 EL PERFIL GENÈRIC DEL TERRORISTA INDIVIDUAL SEGONS Paul Gill, John Horgan i Paige Deckert

Els autors Paul Gill, John Horgan i Paige Deckert van fer un estudi on van determinar el perfil general del terrorista individual i, per tant, les característiques que condicionen si un criminal forma part o no d'aquest grup d'individus. Per poder realitzar aquest estudi, van comptar amb 119 criminals prèviament determinats com terroristes individuals; tant els que ho són com a tal, els que compten amb enllaços de comandament i control, i els *isolated dyads* (Gill, Horgan i Deckert, 2014, p: 426).

Cal mencionar que l'estudi s'ha trobat amb certes limitacions, ja que d'algunes de les variables no han obtingut informació de tots els individus de la mostra i això fa més difícil la creació d'un perfil fefaent.

Els resultats d'aquest anàlisi han sigut categoritzats o separats per temes, els quals són les característiques i conductes generals - com són el gènere, l'edat que es tenia el primer cop que es va cometre una activitat terrorista, relacions i característiques familiars, educació, entre altres -, justificacions ideològiques, consciència de les seves intencions, conductes prèvies a l'esdeveniment - com l'aïllament social o relacions amb una xarxa terrorista -, i els comportaments relacionats amb l'atac (Gill, Horgan i Deckert, 2014, pp: 427 - 430).

Característiques i conductes generals

Gènere

Aquest estudi va ser molt concentrat al gènere masculí, sent dones només 4 dels 119 escollits. En estudis de terrorisme, la postura de les dones està sent debatuda contínuament, ja que es parla molt del fet que les dones acostumen a estar associades a organitzacions terroristes i que, sobretot, ajuden en l'etapa de reclutament. Realitzen un paper de mare, donant suport als homes perquè aquests realitzin actes violents amb l'aprovació d'aquest rol. Es creu que, continuant amb aquest debat, la funció de reclutament dins d'una organització és la predominant a la figura de les dones, però també es parla de

l'altra cara de la moneda; dones que cometen actes violents. Per això, l'estudi va comptar amb dues dones que compleixen amb el primer tipus i dues que compleixen amb el segon.

Edat que es tenia el primer cop que es va cometre una activitat terrorista

Les edats dels terroristes individuals entrevistats van ser comparades amb altres terroristes de grups o organitzacions, deixant veure que els primers acostumen a ser d'edats més avançades que no pas els segons, els quals es mouen dels 18 als 23. Per contrari, la gran majoria dels terroristes individuals tenen més de 30 anys d'edat, arribant a la conclusió que, com diuen els mateixos autors, *"el compromís d'un actor solitari amb el terrorisme té una trajectòria temporal diferent que el que tenen els terroristes dins de grups formals"* (Gill, Horgan i Deckert, 2014, p. 427).

Relacions i característiques familiars

Aquesta variable va tenir resultats molt diversos. Per la part de les relacions, la meitat dels individus estaven solters i mai s'havien casat. L'altra meitat de la mostra es divideix, ordenat de més a menys individus amb aquest estat, en casats, divorciats, en una relació però sense estar casats, i separats de la seva parella però sense arribar a divorciar-se.

Per una altra banda, i en relació amb els fills, dels que hi havia dades al respecte, hi ha més terroristes sense que amb fills, però tampoc hi ha molta separació entre percentatges, així que també podem dir que és una variable diversa i irrellevant.

Educació

Dels 119 individus de la mostra, només de 77 hi havia dades sobre el seu nivell d'educació. Els diferents grups es poden ordenar, de més integrants a menys, en persones que van assistir a la universitat o semblants sense arribar a graduar-se, persones que van assistir o inclús graduar-se a secundària, persones que van graduar-se a la universitat i, per últim, persones que inclús compten amb un màster o doctorat. Així i tot, els percentatges entre grups són molt semblants, fent aquesta variable irrellevant.

Treball

Aquesta variable, s'ha de dir, es centra en el treball que els individus ocupaven quan van cometre l'atac terrorista, deixant de costat treballs que potser tenien abans. Llavors, de les

dades que tenien i sense comptar els joves que encara continuaven estudiant, el 40% de la mostra no tenia feina, i dels que sí que en tenien, la gran majoria es concentrava en la indústria, seguits d'ocupacions professionals, el sector de la construcció, administració i, per últim i amb un percentatge molt baix, el sector de l'agricultura.

Experiència militar

Només un quart dels individus tenien experiència militar. D'aquests, doncs, la gran majoria havia deixat l'exèrcit per raons normals, i la resta havia sigut expulsat per raons tals com el racisme o suspesos per motius que s'han de jutjar, com per delictes relacionats amb la pornografia infantil. També cal mencionar que d'aquest quart que havia tingut experiència, molt pocs havien participat en combat dins l'exèrcit. Al ser una variable que afecta a tan poc individu de la mostra, aquesta també es converteix en irrellevant.

Activitats criminals i altres d'il·lícites

És per sorpresa dels autors que més del 40% dels individus compta amb condemnes penals anteriors, contrari al que s'espera dels terroristes que formen part d'organitzacions formals, mentre que quasi un 30% no ha sigut mai empresonat. Alguns d'aquests delictes són amenaces de mort, vandalisme, possessió de drogues, intent d'assassinat, infraccions d'ordres d'allunyament, d'entre moltes altres. D'aquests individus, més de la meitat ha passat temps a presó, i una mica més d'un terç d'aquests, va radicalitzar-se en aquells moments.

Per altra banda, un altre quasi 40% dels individus ha tingut comportaments violents amb anterioritat, i més d'un 20% té una història amb abús de drogues.

Malalties mentals

Només un 30% compta amb una història de malalties mentals o trastorn de personalitat, i d'aquests, la gran majoria va ser diagnosticat abans de la realització de l'activitat terrorista, sent només uns pocs els que són detectats després, com Ted Kaczynski, cas que tractarem més endavant en aquest treball.

Justificacions ideològiques

En el moment que es va elaborar aquest anàlisi, la gran majoria tenien una inspiració religiosa, concretament d'Al-Qaeda, donat que aquesta xarxa terrorista no deixa d'expandir-se per tot el món i com a poc a poc va fent-se més famosa amb els seus atacs mortals. A la inspiració religiosa la segueix la d'extrema dreta i, per sota d'aquesta, l'atac és portat a cap per motius propis, com poden ser el antiavortament o la societat tecnològica entre d'altres.

Consciència de les seves intencions

Són sorprenents i difícils de creure les conclusions que s'extreuen d'aquesta part de l'anàlisi, ja que la gran majoria dels terroristes comptaven amb una xarxa social que coneixia les seves creences, extremismes i intencions. A part, més de la meitat dels casos havia publicat declaracions o manifestos explicant-les.

Amics i família dels terroristes sabien de la ràbia que hi havia dins de l'individu, coneixien la seva intenció de cometre activitats relacionades amb el terrorisme i inclús aquestes persones havien declarat el seu desig de fer mal a altres. Per tant, queda clar que la família i els amics poden aturar a un individu que manifesta obertament que vol cometre crims terroristes, sempre que la xarxa social de suport sigui l'adequada.

Conductes prèvies a l'esdeveniment

L'estudi fa un nomenament d'aquestes conductes, però cap és realment significativa ni multitudinària; alguns van convertir-se en creients d'alguna religió, altres van canviar d'adreça dins dels cinc anys abans de realitzar l'atac terrorista, uns altres havien perdut la feina recentment, uns altres havien experimentat problemes financers i alguns havien passat per un període àlgid d'estrès per un o més motius.

Més d'un quart de la mostra va optar per aïllar-se socialment abans de cometre l'acte terrorista; un de cada sis dels individus havia buscat legitimació per part de líders religiosos o polítics d'acord amb les seves ideologies abans de cometre l'atemptat; altres havien fet donacions a grups o organitzacions extremistes; altres s'acabaven d'incorporar a una organització més gran - i presumptament legal - amb ideologies semblants a les seves; un nombre sorprenent va intentar reclutar altres persones per formar un grup abans de l'atac

terrorista. A més, alguns van consumir literatura sobre altres actors solitaris, inclús escrita pels mateixos actors.

Comportaments relacionats amb l'atac

Pel que fa a com van preparar-se, quasi la meitat va aprendre de forma virtual, mentre que un 20% va fer-ho de forma pràctica. També s'ha de dir que la meitat comptava amb manuals per a la fabricació de bombes. A més, un 30% va decidir fer alguna prova de l'atac abans de realitzar-lo dins d'un període d'un any abans.

Respecte als objectius, la majoria optaven per persones més que per propietats, però també existeix un gran número que atemptava contra els dos. El que més busquen és atemptar contra civils, seguit per objectius relacionats amb el govern, empreses, i contra objectius religiosos o militars, però la gran majoria intenta que aquests atacs siguin en zones públiques.

De la mostra, la meitat va executar la seva activitat terrorista de forma exitosa, i d'aquests, més de la meitat van anar al lloc de l'atac mitjançant el seu propi vehicle, altres van anar amb transport públic, van llogar un cotxe o van anar caminant.

Sobre el remordiment i junt amb les poques dades amb les quals comptaven els autors, el 20% va expressar que sí en sentia, mentre que un 15% no lamentava res del que havia fet.

Resumidament i amb les variables establertes, els autors van arribar a la conclusió que la majoria dels terroristes individuals són homes; la primera vegada que executen una activitat terrorista és a partir dels 30; són solters, divorciats o separats; no es pot tenir en compte la variable de l'educació, tampoc la del treball, l'experiència militar o l'historial de malalties mentals; les activitats delictives prèvies són molt diverses; i que la justificació ideològica apunta més a ser de caràcter religiós, però que hi ha d'altres que la segueixen de prop.

2 PERFILACIÓ ESPECÍFICA

Existeixen molts mètodes de perfilació específica creats i portats a la pràctica per diversos doctors i acadèmics. En aquest apartat, realitzaré una comparació entre dos d'aquests mètodes: Per una banda, el Mètode VERA, i per l'altra, *offender profiling*, el qual és l'utilitzat per l'FBI i, a la vegada, és la inspiració que va acabar generant el Mètode VERA.

2.1 EL MÈTODE VERA

El Mètode VERA “és una tècnica d'elaboració de perfils psicològics d'agressors desconeguts [...] que pretén ser un mètode objectiu de l'elaboració d'aquests tipus de perfils” (J.E. Soto, 2017, p: 79).

Va ser creat per l'inspector de policia i llicenciat en psicologia Juan Enrique Soto Castro, que actualment també és el director de la Secció d'Anàlisi de la Conducta (o SAC) unida a la Unitat Central d'Intel·ligència Criminal de la Comissaria General de Policia Judicial (Casa del Libro, 2022). Soto va percebre que durant una investigació - sobretot de delictes violents - on recopilen tanta quantitat de dades, aquestes no estaven sent analitzades des d'un punt més psicològic, la qual cosa podria aportar noves informacions i punts de vista per encaminar una investigació cap a bon port (J.E. Soto, 2017, p: 77).

Llavors, Soto va plantejar la possibilitat d'integrar conceptes psicològics derivats de l'anàlisi dels comportaments, tant de l'agressor com de la víctima, a la investigació dels delictes violents comesos, desenvolupant una eina per acumular les dades existents de la investigació pertinent en uns llistats clars per acabar elaborant hipòtesis sobre el possible autor dels fets, comptant amb aquest nou punt de vista psicològic ajudant a dirigir la investigació per nous camins (J.E. Soto, 2017, p: 77).

Els pilars

A l'hora de reunir tota la informació existent necessària per a una investigació policial eficient, Soto va decidir dividir aquesta en quatre pilars fonamentals, els quals es complementen mútuament, convertint aquest mètode en un procediment acumulatiu i

progressiu. Aquests són, la víctima, l'escena del delictes, la reconstrucció dels fets, i, deixant el pilar més important i enigmàtic pel final, l'autor (J.E. Soto, 2017, p: 79). I així, ajuntant la primera lletra de cada pilar, surt l'acrònim del mètode; **VERA** (**V**íctima; **E**scena; **R**econstrucció; **A**utor).

I l'ordre d'aquests també té un per què: la víctima és la primera, ja que és sobre qui recau el fet, sent ella de gran rellevància; l'escena del delictes és l'element que més dades i informació proporcionarà tant a l'analista de la conducta com als investigadors; i la reconstrucció dels fets va en tercera posició per què l'objectiu final no és un altre que el quart pilar: l'autor (J.E. Soto, 2017, p: 77).

L'objectiu en base al pilar de la Víctima és saber el per què l'autor va escollir-la, és a dir, quins són els seus trets característics que li han cridat l'atenció a l'autor del crim per recrear-se en ella i no en una altra.

Les dades que s'extreguin ens haurien de donar una imatge sobre qui era aquesta persona, que li agradava, la seva rutina, a què aspirava, entre d'altres.

L'Escena del delictes, per altra banda, és l'anàlisi espaciotemporal de tots els llocs relacionats amb la investigació, és a dir, on s'han comès diversos actes delictius del mateix fet, com el lloc on la víctima va ser atacada, on es va consumir el fet i on finalment es va abandonar a la víctima.

L'objectiu d'acord amb aquest pilar és conèixer, igual que amb la víctima, per què l'autor ha escollit aquell lloc i no un altre tant per l'abordatge i l'abandonament de la víctima, com la consumició del fet delictiu.

Per altra banda, l'objectiu de la Reconstrucció dels fets és reconstruir cronològicament els esdeveniments ocorreguts abans, durant i després del fet delictiu per conèixer com ha succeït aquest crim i així també analitzar les conductes que l'autor ha realitzat o ha omès en relació amb el fet i la víctima.

Aquí és on entra en qüestionament la motivació de l'autor, el *modus operandi*, l'escenificació, la firma, entre altres, i on es descobreix gran part de la informació per la creació del perfil.

I, per últim, la finalitat de l'**Autor** és conèixer tant com es pugui al sudes, tant en l'àmbit físic com conductual.

S'ha de comentar el fet que els autors d'un sol crim són més complicats d'analitzar i, per tant, de dur a terme un perfil sobre ells, donat que ens trobem en una situació on hi ha poques dades i, a la par, poca informació. Quants més casos sobre el mateix autor, més possibilitats hi haurà de fer un perfilatge encertat (J.E. Soto, 2017, p: 81).

Fases del mètode VERA

Aquest mètode, doncs, Soto decideix dividir-lo en quatre fases: la recopilació de les dades, la realització d'inferències, l'elaboració d'hipòtesis i l'entrega de l'informe (J.E. Soto, 2017, pp: 81-95). Així i tot, Soto recalca que aquest informe no serà l'últim ni molt menys, ja que, com s'ha dit a l'inici del capítol, es tracta d'un procediment acumulatiu i progressiu, donat que noves dades o pistes sempre arribaran a mans de la policia (o això s'espera) i un nou informe s'haurà de redactar, actualitzant el perfil amb la nova informació obtinguda (J.E. Soto, 2017, p: 93).

Fase 1: Recopilació de dades

És durant la primera fase, i com bé diu el seu títol, on es realitza una recopilació de totes les dades existents sobre el fet investigat, categoritzant-les en els quatre pilars (si una dada pertany a les característiques de la víctima, serà anotada com a dada de la víctima). Aquestes seran tot lo objectives que puguin ser, sense donar cap mena d'interpretació sobre el fet. Seran les dades reals, com pot ser que la víctima era una dona o que va ser assassinada un dijous.

Per aconseguir aquestes dades, serà necessari un bon reconeixement i observació de l'escena del crim i així poder recollir les dades, en forma de llistat, i començar el perfil.

Cal dir que aquesta recollida de dades es farà durant tot el cas, ja que una pista pot portar-nos a una altra - com qualsevol investigació comporta - i en aquella segona pista podem trobar més dades les quals s'haurà de recollir per millorar el perfil que s'estigui creant.

Les dades de la reconstrucció del crim, a diferència de la resta, són conductes, i seran les evidències físiques les que ens portaran a saber què pot haver ocorregut, comportant, en aquest cas, una dosi d'especulació que la resta de dades no té.

Fase 2: Realització d'inferències

És durant aquesta segona fase on es realitzaran les estimacions lògiques a partir de les dades obtingudes sobre cada pilar. Pot haver-hi una inferència que sorgeixi de dues o més dades o que només hi hagi una inferència per dada, inclús una inferència pot sorgir d'una altra inferència, però s'ha de tenir en compte que, com tot forma part del mateix cas, moltes dades estan relacionades i el que es busca és, en veritat, aquesta relació entre dades per aconseguir entendre el perquè de l'escena del crim.

Les estimacions fetes no tenen límit de número, però han de provenir totes d'una dada objectiva (com a mínim) per poder ser considerada com a possible. Totes les inferències porten una dosi d'especulació, cosa que fa encara més important conèixer la base del seu raonament. Aquí, l'experiència prèvia en altres casos no funciona; no es poden fer especulacions com "en un cas molt semblant, el motiu de l'autor va ser econòmic", ja que no existeix una dada objectiva del cas que s'està investigant que faci veure al perfilador que el motiu ha sigut econòmic.

Sobre cada pilar, les inferències intenten aclarir una sèrie de coses: sobre la víctima s'intenta avançar en la seva caracterització o fitxa tècnica per poder contestar la pregunta (perquè ella?); sobre l'escena del crim és saber també el perquè va ser escollida aquella localització i no una altra. A més, l'escena del crim ens aporta coneixement sobre els obstacles que l'agressor va haver de tenir en consideració (si hi havia un gos, càmeres de vigilància, entre altres); sobre la reconstrucció dels fets es busca això, la reconstrucció cronològica de que va passar abans, durant i després del crim; i, sobre l'autor, les inferències tenen com a objectiu començar a caracteritzar-lo, igual que amb la víctima, creant una possible fitxa tècnica o perfil per conèixer més de qui és.

Fase 3: Elaboració d'hipòtesis

És a la tercera fase on es comença a traçar el perfil psicològic final de l'autor a partir de les inferències. Igual que aquestes, les hipòtesis poden sorgir d'una inferència sola o de dues, igual que poden sorgir directament d'una dada.

Es tracta d'un procés lògic, iniciant a les dades objectives i acabant en hipòtesis recolzades per les primeres.

Així i tot, el procés no acaba amb la formulació de les hipòtesis, ja que aquestes han de ser explicades a qui ha sol·licitat el perfil. A més, juntament amb el perfil psicològic, l'analista de la conducta donarà una sèrie de suggeriments d'actuació perquè els investigadors puguin posar en pràctica les hipòtesis establertes i així confirmar o no la seva concordança amb la realitat i poder identificar, localitzar i detenir a l'autor del delictes.

Fase 4: Informe

Serà en aquesta última fase on les hipòtesis i suggeriments seran entregats en forma d'informe però també de forma verbal per part dels analistes als investigadors del cas. Així, aquests segons podran fer preguntes sobre el perfil psicològic de l'autor si tenen algun dubte, ja que aquest ha de ser com un retrat del sudes que han d'identificar.

Per altra banda, aquests suggeriments operatius funcionen com una pauta d'actuació on fan constar no només a qui han de buscar, sinó també a on i quan buscar a les persones que formen part d'aquest perfil psicològic creat per identificar a l'autor dels fets.

Cal dir que aquest informe estarà en continu canvi fins que l'autor sigui detingut, ja que sempre que se segueix una pista es troba una altra i, per tant, es troben més dades d'on treure inferències i extreure hipòtesis sobre qui és l'autor i quin era el seu motiu, i que, a vegades, el primer informe entregat i l'últim poden ser completament oposats.

I és així com aquesta roda se segueix: es comença partint dels quatre pilars i a l'escena es busquen dades d'acord amb aquests. Aquestes dades es tornen inferències i aquestes en hipòtesis. Es redacta un informe on consta el perfil i els investigadors el segueixen, aconseguint més pistes i, doncs, més dades, que donen la necessitat de redefinir el perfil i, per tant, noves inferències són creades i la roda segueix fins que l'autor és detingut.

2.2 OFFENDER PROFILING

El mètode del *offender profiling* va començar a aparèixer durant el 1880, a l'època que Jack l'Esbudellador es passejava pels carrers de Londres. És definida com “*una eina d'investigació que ajuda amb la identificació, l'arrest i condemna d'un subjecte desconegut*” (Study Smarter, s.f., p: 1). Durant aquella època, el perfil es creava per part de físics mitjançant l'autòpsia de la víctima i les evidències de les escenes del crim a partir de les quals realitzaven prediccions sobre el sudes. Anys més endavant, l'*offender profiling* va començar a practicar-se per part de psiquiatres per casos com el de George Metesky. L'encert en l'autor que portava de cap a la policia de Nova York des de feia 16 anys, va donar-li tanta fama al mètode que l'FBI, l'any 1972, va formar la Unitat d'Anàlisi de Conducta (Study Smarter, s.f., p: 3).

Existeixen dues formes per desenvolupar aquest mètode; l'aproximació *top-down* (utilitzada per l'FBI) i la *bottom-up* (procés Britànic).

Aproximació *top-down*

També conegut com l'aproximació Americana (Study Smarter, s.f., p: 3), aquest plantejament intenta encaixar detalls d'un crim en unes categories predeterminades, així que, un cop que els investigadors han identificat les característiques trobades a l'escena del crim, poden categoritzar-les segons aquestes demostrin més predominança cap a una categoria o cap a l'altre.

Els passos a seguir per realitzar un perfil psicològic segons aquesta aproximació són els següents:

1. Revisar tota l'evidència existent de l'escena del crim entre altres;
2. Classificar l'escena del crim per la seva categoria;
3. Reconstruir l'escena del crim segons hipòtesis de què podria haver passat; i
4. Comparar els elements per acabar generant el perfil del sudes.

La Unitat d'Anàlisi de Conducta de l'FBI va entrevistar a 36 assassins amb motivació sexual per poder extreure diferents categories d'ells. Es va arribar a la conclusió que només hi havia dues; els organitzats i els desorganitzats (Study Smarter, s.f., p. 5).

Els organitzats, per una banda, han planejat el crim, demostren un autocontrol a l'hora de passar a l'acció, deixen només un parell de pistes, la víctima és desconeguda pel sudes, però, alhora, ha sigut escollida per algun tret en concret, i el sudes busca el control sobre la víctima. Aquests sudes denoten que tenen el coeficient intel·lectual per sobre de la mitja, resulten competents en entorns socials i sexuals - podent estar inclús casats -, poden moure's amb facilitat, han viscut un esdeveniment traumàtic en la seva vida que els ha fet viure alguna forma d'ira i/o depressió, els li agrada seguir els mitjans de comunicació per saber què sap la policia sobre ells i compten amb una feina important.

Els desorganitzats, per altra banda, no han quasi preparat el crim i tampoc s'han parat a pensar de no deixar pistes ni evidències a l'escena, no s'ha cohibit de res durant l'acció criminal i, en definitiva, realitza un comportament aleatori i sense sentit. Aquests sudes, per contrari als organitzats, denoten un baix nivell de coeficient intel·lectual, poden estar sense feina o que aquesta sigui molt bàsica, no saben comportar-se en entorns socials i encara menys en els sexuals, acostumen a viure sols i sense la possibilitat de moure's amb total llibertat. També s'estableix que aquests tipus de sudes van ser abusats durant la seva infantesa i que durant la comissió del crim, el sudes es trobava confós.

El problema principal que aquesta aproximació afronta és la poca varietat de tipus de criminals, a més que aquests tipus han sigut extrets d'una mostra reduïda i només concentrada en assassins amb motivació sexual.

Aproximació *bottom-up*

Aquest plantejament és el més semblant al mètode de Soto. El perfil del sudes es genera a partir de l'evidència que ell ha deixat, sense classificar-lo de cap forma entre categories. Com més dades hi hagi, millor serà el perfil. A més, aquestes conclusions seran incloses en una base de dades per altres investigacions.

Aquest plantejament també es coneix com a Psicologia Investigativa, on s'utilitzen procediments estadístics junt amb teoria psicològica per analitzar les evidències a l'escena d'un crim.

Amb la Psicologia Investigativa hi ha cinc suposicions claus a tenir en compte a l'hora de realitzar el perfil del sudes en *bottom-up*:

1. Coherència interpersonal, és a dir, el sudes actuarà a casa seva igual que actua a l'escena d'un crim. Tornant a les categories d'ordenat i desordenat, si el sudes té casa seva neta i endreçada, l'escena del crim serà igual;
2. Hora i lloc, factors que poden establir com de prop viu o treballa el sudes;
3. Característiques criminals que s'hagin trobat a l'escena sobre el sudes que pugui deixar veure trets d'ell; i
4. Carrera criminal, és a dir, depenent de com s'hagi comès el crim, es podrà saber si fa temps que realitza aquests actes delictius, si només ha comès un i no hi ha motius per pensar que cometrà més o si només acaba de començar.

Per altra banda, és en aquesta aproximació on es practica el perfil geogràfic (Study Smarter, s.f., p: 8). Es creu que els criminals limiten geogràficament els seus crims, realitzant-los a zones segons la seva familiaritat amb aquests. Existeixen dos tipus de criminals en aquest cas; el que opera a la seva zona de confort i, per tant, prop de casa (podent ser això la seva ciutat en general) o el que opera fora d'aquesta (un poble veí, o l'altra punta del món).

Les hipòtesis, doncs, giraran entorn del seu "centre de gravetat" (Study Smarter, s.f., p. 8), per respondre a preguntes com "què pensen?; com operen? on viuen?" i, sobretot "on podrien operar?".

El offender profiling, doncs, és una eina que està en continua evolució i qüestionament, ja que al ser l'inici de la perfilació, aquesta resulta bàsica avui en dia. Així i tot, s'utilitza d'inspiració per continuar avançant en aquesta disciplina cada cop més present en les investigacions criminals.

3 APLICACIÓ DE CAS

Després de conèixer tota la teoria que aquest treball ha donat, és en aquest apartat on exposaré casos concrets on aquella perfilació genèrica no pot aplicar-se al cent per cent, donat que alguns dels factors no es compleixen, no es tenen en consideració o són completament oposats.

Alhora, aquests casos han sigut escollits per la complexitat dels seus perfils psicològics, la importància mediàtica i policial que van tenir, i els debats que hi ha donat l'existència d'aquests tipus de perfils.

Els perfils concrets escollits són en Ted Kaczynski, o també anomenat UNABOMBER, i en Brenton Tarrant. Després he realitzat un estudi sobre les dones terroristes, donant diferents noms i accions, ja que aquestes són poques, però no per això deixen d'existir i ser importants.

3.1 CAS 1, THEODOR KACZYNSKI (UNABOMBER)

Theodore - o Ted - Kaczynski era un jove amb un coeficient intel·lectual de 167, aconseguint una beca per estudiar a Harvard quan ell sols tenia 16 anys. El canvi d'edat entre ell i els seus companys a l'institut va esdevenir en assetjament escolar, alimentant en Ted un gran ressentiment, generant una set de venjança cap a aquells que l'havien assetjat i fet mal (Grogan, 2018, ep. 2). Aquest és considerat, per alguns, l'inici de tot.

Els seus amics i companys de Harvard, però, el trobaven com una persona amb qui es podia parlar de coses interessants i realitzar debats complexos, a més que no el consideraven com una persona antisocial, només una mica reservada (Grogan, 2018, ep. 1). Durant aquella època - quan ell tenia uns 17 anys - va formar part d'un experiment. Aquest estava orientat a conèixer la reacció humana davant l'estrès que comportava un mètode d'interrogació més agressiu en l'àmbit psicològic. Per exemple, es diu que el director de l'experiment va llegir un prototip del futur manifest del Ted, i va ser realment crític amb les seves idees per veure com actuaria (Grogan, 2018, ep. 4). *"Va ser un atac agressiu cap al Ted com a ésser humà, com a persona intel·lectual"* (Grogan, 2018, ep. 4).

Era un experiment immoral i va traumatitzar a Ted fins a nivells inimaginables, havent teories entre els seus amics de la universitat que aquests experiments van propiciar el que vindria després (Grogan, 2018, ep. 4), encara que ell mateix diu que no li van causar cap dany (Grogan, 2018, ep. 4).

La seva mare, però, tenia una altra teoria: quan el Ted era un nen petit es va posar malalt i el van portar a l'hospital, on va quedar-se una setmana sense permís de visita (Grogan, 2018, ep. 2). Abans d'això, declara la mare, el Ted era un nen molt rialler, però després de la seva estança a l'hospital, va deixar de somriure i mantenir contacte visual amb els seus pares com a senyal de desconfiança i amb por a l'abandonament. Sense saber ben bé tampoc a quines proves va ser sotmès el Ted, podria haver començat a desenvolupar aquest odi cap al sistema tecnològic en aquell moment.

Va continuar els seus estudis a la Universitat de Michigan, llicenciar-se en matemàtiques i, a l'edat de 25, va treballar de professor adjunt a la Universitat de Berkeley (Grogan, 2018, ep. 1).

Tenia unes idees completament oposades a la societat tecnològica en la qual vivim, i volia lluitar per tornar a una vida salvatge on es respectava la natura i les persones tenien vides més modestes i tranquil·les mitjançant *“una completa i permanent destrucció de la societat industrial moderna en cada part del món per reemplaçar aquesta societat impersonal, esclava i alienada per una altra de petits grups socials”* (Sadurní, 2020).

Durant el 62 va decidir que es dedicaria única i exclusivament a aquesta lluita (Grogan, 2018, ep. 1). Va deixar de parlar amb els seus companys i va mudar-se a una cabana prou aïllada per dur a terme la seva venjança contra la societat tecnològica. No tenia cotxe, electricitat, eines elèctriques, treball... Només era ell, una cabana, manuals de química, llibres de política i filosofia i un objectiu.

Unabomber

Durant els 17 anys que va estar turmentant a la població de tot Estats Units utilitzant la “campanya del terror”, va realitzar 16 atacs amb bombes, deixant 3 morts i 23 ferits (Grogan, 2018, ep. 1).

Aquestes 16 bombes poden dividir-se en tres etapes diferents d'atacs, sempre comptant amb el fet que cada un d'ells era un "experiment enumerat", ja que li servien per veure on havia fallat per millorar la següent vegada i obtenir millors resultats. Algunes de les bombes, a més, portaven una xapa amb les inicials "FC" estampades, que significa "*Freedom Club*", grup eco-anarquista del qual Ted al·lega que forma part (Grogan, 2018, ep. 3).

La primera etapa es caracteritza perquè enviava un paquet bomba cada any, sense causar cap víctima mortal, encara que si va deixar uns quants ferits (Grogan, 2018, ep. 1). Aquestes primeres bombes van anar millorant cada any, ja que mitjançant els llibres de química i els experiments que anava fent, a poc a poc creava bombes millors i més perjudicials.

La segona etapa, després de tres anys d'inactivitat estudiant per millorar els seus artefactes (Grogan, 2018, ep. 1), es caracteritza per l'enviament de més bombes per any, per ser més perjudicials, i per tenir a tota la població atemorida, amb angoixa, amb por, per si es convertien en el següent objectiu de l'Unabomber. A més, durant aquesta època, va haver-hi la primera víctima mortal.

Finalment, la tercera etapa va iniciar-se després de sis anys d'inactivitat, anys durant els quals el Ted va aprofitar també per millorar encara més les seves bombes. Va ser l'etapa més letal i concentrada en el temps, emportant-se la vida de dues persones, però també ferint a algunes altres, encara que s'ha de dir que la població, en aquest punt, va arribar a la més elevada ansietat col·lectiva (Grogan, 2018, ep. 3); aquesta ja havia tornat a la normalitat i ja es creia que qui els havia terroritzat per anys havia mort o havia decidit retirar-se quan la tretzena bomba, va detonar.

Ted comptava, a més, amb un diari on escrivia de forma codificada les seves intencions amb cada bomba junt amb altres detalls de la seva vida (Grogan, 2018, ep. 1). Quan un experiment no va sortir bé, va escriure que "*el pla era fer explotar l'avió en ple vol. Per desgràcia, no ha sigut destruït. La bomba era massa dèbil*" (Grogan, 2018, ep. 1); quan un altre va deixar la víctima molt malferida, va escriure "*em sento millor*" (Grogan, 2018, ep. 1); quan després de set bombes encara no havia mort ningú, va escriure "*és molt frustrant no poder fer una bomba letal*" (Grogan, 2018, ep. 1); quan va aconseguir matar per primer cop, va escriure "*excel·lent*" (Grogan, 2018, ep. 2); quan va matar de nou, va escriure "*resultat completament satisfactori*" (Grogan, 2018, ep. 3).

Les bombes anaven dirigides a persones relacionades amb universitats, amb la ciència i la tecnologia i amb aerolínies, encara que va haver-hi un cas que la bomba va estar dirigida a un psicòleg. Deixant a un costat aquest cas puntual, és per aquest motiu que el Ted se'l va sobrenomenar Unabomber, que significa "Bombarder d'Universitats i Aerolínies" (Sadurní, 2020).

Però tornant al cas del psicòleg, atemptar contra la vida d'algú amb aquesta professió tenia tot el sentit del món pel Ted, ja que en veritat tot era molt personal (Grogan, 2018, ep. 1). Un psicòleg va ser la primera persona que Ted va sentir ganes de matar després de somiar múltiples cops que aquesta figura intentava controlar la seva ment. Després de somiar amb aquesta mateixa dinàmica durant un temps, el Ted va aconseguir matar-lo en un d'aquests somnis sentint "*una gran sensació d'alleujament i alliberació*" (Grogan, 2018, ep. 2).

A més, va tenir també una mala experiència real amb un psicòleg, cap al qual sentia "*una ira violenta extrema*", pensant el "*perquè no matar de veritat a un psicòleg i també a tothom més que odii?*" (Grogan, 2018, ep. 2). És llavors quan es creu que Ted va arribar al seu punt d'inflexió, donat que també va escriure "*com un fènix, vaig sortir de les cendres de la meva desesperança a una nova i gloriosa esperança*", a més d'escriure "*mataré, però al menys m'esforçaré per evitar que no em detectin i així poder tornar a matar*" (Grogan, 2018, ep. 2).

Tota la població mirava els paquets que rebien amb deteniment abans d'agafar-los o obrir-los. Tothom tenia por de ser el següent, ja que tampoc seguia cap mena de patró pel que fa a les víctimes, i ningú podia estar segur que mai es toparia amb una de les seves bombes (Grogan, 2018, ep. 1). L'únic que sabien era que estava tot relacionat amb la tecnologia, però la qüestió era que aquesta estava present a cada lloc de treball, a cada empresa i a cada casa, convertint a tota la població en objectius potencials de la revolució del UNABOMBER.

La preocupació social era alarmant, i la policia no trobava cap mena de pista vàlida, fent que la població i les víctimes i familiars comencessin a creure (com també ho feia Ted) que eren tots uns incompetents (Grogan, 2018, ep. 1), però es que ni tan sols es descobria ADN ni empremtes als fragments de les bombes (Grogan, 2018, ep. 1).

Però aquest cas, en veritat, va convertir-se en la cacera més cara realitzada per l'FBI (Grogan, 2018, ep. 1); no hi havia cap mena de pista a continuar durant la primera meitat d'atacs. Ted els va portar de cap anys amb pistes falses, introduint un cop pèls públics d'un bany de carretera a l'interior d'una bomba perquè la policia perseguís a un camioner aleatori

que havia parat a una benzinera per anar al lavabo (Grogan, 2018, ep. 2), o enviant una carta a un diari on, en el paper, es podia veure com si a la fulla anterior d'una llibreta s'hagués escrit "*Nathan R.*" deixant una marca, fent que la policia es centrés a trobar i investigar totes les persones residents d'Estats Units amb aquell nom (Grogan, 2018, ep. 3), entre altres.

L'FBI, però, a l'inici de la segona etapa, va realitzar un primer perfil del Unabomber: llest, molt meticulós, probablement obsessiu compulsiu, escrupolós i molt intel·ligent, amb certa familiaritat amb tècniques de construcció i amb accés a eines elèctriques. Es creia, a més, que era un home blanc d'entre 35 i 45 anys i que se sentia còmode en campus universitaris, inclús que treballava en un (Grogan, 2018, ep. 2). També es va aconseguir un esbós, ja que va ser vist entregant una de les bombes (Grogan, 2018, ep. 2).

La policia també va arribar a la conclusió que el sudes era ecologista. Durant aquella època hi havia una gran revolta social d'ecologistes radicals, grups com '*Earth First!*', els quals advocaven per passar a l'acció (Grogan, 2018, ep. 3), així que tot cobrava un cert sentit. Aquests grups eco-anarquistes van veure la figura del Unabomber com una persona a qui respectar, comprenent perfectament la seva missió i idees, ja que les compartien completament (Grogan, 2018, ep. 3). Per altra banda, Ted va veure que hi havia més gent que pensava com ell; joves que es mobilitzaven en contra la tecnologia i protegien l'ecosistema, donant-li esperances sobre que "*potser al final podria fer-se alguna cosa al respecte*" (Grogan, 2018, ep. 3).

"El que s'ha de fer és no intentar convèncer a molta gent que tenim la raó, sinó intentar augmentar les tensions en la societat fins al punt que s'ensorri quan la gent se senti realment incomoda i comenci a revelar-se. El tema és com augmentar aquestes tensions" va dir en Ted sobre com va arribar a certes conclusions que el van fer actuar de certa manera i no d'una altra (Grogan, 2018, ep. 3).

Al final de l'última etapa, Ted va enviar el seu manifest de 35.000 paraules anomenat "*Industrial Society and its Future*" (Kaczynski, 1995) a cinc diaris amenaçant de continuar matant si aquest no es publicava (Grogan, 2018, ep. 3).

La policia, després d'un debat, va pensar que aquest document arribaria a molta gent, i era molt probable que algú reconeixes les idees i la forma d'escriure de l'autor, donant així amb l'Unabomber (Grogan, 2018, ep. 3).

El document parla, en resum, del dany que està fent el sistema actual a la societat després de la revolució industrial, que havia suposat un desastre per la humanitat (Sadurní, 2020); la tecnologia està portant a la societat per uns camins que no són bons per la salut. “S’ha de veure el que el sistema ens està fent: la gent es torna addicta, l’estrès i les malalties mentals augmenten, la salut física disminueix, la destrucció ambiental s’accelera, ... Això és una conseqüència de tot el sistema tecnològic” (Grogan, 2018, ep. 3).

També fa una declaració clara de per què ha mort gent per aquest moviment, i diu que “si mai s’hagués fet res violent i s’hagués enviat aquest manifest a un diari, molt probablement aquest no hagués sigut acceptat. Per tal que el nostre missatge arribés al públic i pogués arribar a causar alguna impressió duradora, havíem de matar gent” (Kaczynski, 1995).

Qui va resoldre el cas va ser la cunyada del Ted, qui havia llegit les cartes que ell li remetia al seu marit, el David, germà del Ted, parlant de les seves idees, notant que era una persona “singular i mentalment diferent” (Grogan, 2018, ep. 3). Tant la dona com el David van llegir el manifest i van decidir contactar amb una investigadora privada perquè comprovés, de manera satisfactòria, que les cartes i el manifest havien sigut escrites per la mateixa persona. A més, el David va visitar la casa on els dos van créixer i va trobar un premanifest amb l’essència del que seria l’ “*Industrial Society and its Future*”.

Amb la certesa que el Ted era l’Unabomber i després d’un debat intern que el germà va tenir (entregar al seu estimat germà gran, cosa que podia significar la pena de mort per ell, o no entregar-lo i deixar que més gent innocent morís), el David va decidir trucar l’FBI, cosa que va salvar almenys una persona, ja que més endavant trobarien una bomba a la cabana completament equipada i llesta per ser enviada (Grogan, 2018, ep. 4).

Veí a Lincoln

Ted, a part de les bombes que va fabricar i enviar per dur a terme la seva revolució pel canvi, va cometre altres crims i va pensar de fer-ne uns quants més.

Quan no estava ocupat construint bombes, Ted observava als seus veïns des del bosc. No volia cridar l’atenció de les persones que podien fer una correlació entre ell i l’home més buscat del moment, i per això no realitzava grans actes delictius. Ell mateix va dir “*quan sabotejo alguna cosa, acostumo a fer-ho lluny de casa meva perquè no sospitin*” (Grogan, 2018, ep. 3).

Així i tot, al seu diari podem trobar pensaments com voler disparar - amb una arma de foc construïda per ell - a una nena de tres anys que passejava amb la seva mare pel bosc (Grogan, 2018, ep. 3).

També, un dia va passar a l'acció, però va resultar en un acte de vandalisme. Ell riu mentre explica aquesta història: hi havia uns joves que anaven amb motos de muntanya per camins prohibits del bosc on ell tenia la cabana. Sabent qui eren i on vivien, Ted va decidir passar a l'acció; va agafar una destrat i, sabent que els nois no estarien a casa, va fer un forat a la porta, va accedir a l'habitatge, es va dirigir al bany i va defecar a la banyera. "*Vaig fer-la bastant bona*" va dir a l'entrevista entre riures (Grogan, 2018, ep. 3).

Llavors, aplicant el perfil genèric de Gill, Horgan i Deckert, podem veure com Ted és un home que va estar actuant des dels seus 20 fins als seus 40, era solter, donat que no era molt bo mantenint relacions de cap mena amb dones, encara que no mostrava tampoc cap mena d'interès per homes, i no tenia fills.

A més, la seva educació era elevada i de qualitat, donat el seu alt coeficient intel·lectual i les diferents beques que el van conduir fins a realitzar amb èxit un doctorat. Va treballar també de professor, però durant tota l'època d'atemptats va estar a l'atur i vivint com un ermità al bosc. No compta amb cap experiència militar i tampoc amb antecedents.

Pel que fa a les malalties mentals, abans del judici se li va diagnosticar esquizofrènia, però se'l va considerar completament capacitat per ser jutjat pels actes que havia comès, i que aquests els havia fet coneixent perfectament el que feia i si allò estava bé o mal fet. Sí que és cert que, quan els seus advocats van decidir deixar-lo de boig perquè així no el condemnessin a mort, en Ted va intentar suïcidar-se, però perquè el fet que tota la seva ideologia, tota la seva carrera com a Unabomber, fos reduïda a una malaltia mental, va destrossar-lo, sobretot quan a ell no li feia por morir.

La seva justificació ideològica es centra en la idea que la societat tecnològica acabarà amb el planeta i amb l'ésser humà i el que s'hauria de fer és revolucionar-se contra el sistema per tal de tornar a una vida més natural, tornant a com era als inicis de la nostra creació.

Va aprendre mitjançant la lectura de llibres de química per la fabricació de bombes, de filosofia per conèixer diferents punts de vista, i de política per conèixer les idees del món en el qual vivim. També va aprendre realitzant les accions com a tal; cada bomba era un experiment i aprenia, segons el resultat obtingut, si alguna cosa s'havia de canviar o millorar. Era completament autodidacta.

I sobre l'objectiu, ell mateix ho diu al seu manifest, que amb només la seva existència ja podem veure la seva convicció sobre les seves idees; el seu objectiu és la revolució, i assassinar era un mitjà per cridar l'atenció i ser escoltat.

Una inspiració de generacions

El fenomen de la inspiració i/o imitació que va generar l'Unabomber va ser potent donat que va estar dues dècades present i sense ser capturat, a més durant una època on van sorgir molts grups ecologistes radicals. Hi va haver moviments que volien que Ted Kaczynski es presentés a president d'Estats Units, i molta gent li enviava cartes a la presó com si ell fos el líder d'una secta de la qual ells formaven part (Grogan, 2018, ep. 1). Era el mestre, el messià. Hi havia dones que li remetien cartes confessant el seu amor per ell i regalant-li fotografies d'elles. Va ser tan gran el poder que va tenir Ted sobre la població que va haver-hi debats sobre si ell era un revolucionari o un assassí en sèrie (Grogan, 2018, ep. 1).

En una entrevista un cop ja a presó, Ted va dir *"si m'utilitzen com a símbol que promou l'activitat revolucionaria, em sembla bé, perquè el que és important per mi és desfer-se del sistema industrial pels mitjans que siguin necessaris"* (Grogan, 2018, ep. 1).

Aquesta inspiració, aquest coratge que va donar a molt joves i grups ecologistes després de tot el que Ted havia fet, va comportar diferents atacs. El fet que passessin diverses coses, segons Ted, va ser útil *"perquè una acció així tendeix a ampliar la sensació que alguna cosa passa, que hi ha tensió a la societat, i els hi dona als mateixos activistes una raó de ser"* (Grogan, 2018, ep. 4).

Ted Kaczynski va demostrar que es podia lluitar contra el sistema establert, i va crear el camí perquè les persones que pensessin com ell, poguessin continuar amb la seva revolució.

3.2. CAS 2, BRENTON TARRANT

Tarrant tenia 28 anys quan va cometre un dels atemptats més greus i mediàtics dels últims anys, a més de ser la primera persona acusada de terrorisme a Nova Zelanda després dels atemptats de les torres bessones a Nova York aquell tràgic 11 de setembre (Otoya, 2020).

Dos anys abans de l'atemptat i havent deixat la seva feina a la seva natal Austràlia, Tarrant va utilitzar els diners que el seu pare li havia deixat al morir de càncer per viatjar per Europa, on va adonar-se de com d' "invadida" es trobava a mans dels immigrants (Espinosa, 2019), declarant-se ell mateix com a racista.

No comptava amb cap precedent, i sí que tenia, per contrari, la llicència d'armes complint amb tots els requisits legals (Huffpost, 2019). Va entrenar durant setmanes en galeries de tir (Toboso, 2022) amb la intenció i el propòsit clar, i també va escriure i publicar un manifest poc abans de l'atac explicant el perquè el va realitzar. També comenta que va mantenir converses amb Anders Behring Breivik (Espinosa, 2019), que va dur a terme una matança a Noruega l'any 2011. Aquest, segons declara Tarrant, va donar-li la seva benedicció per realitzar l'atac.

Aquest manifest era anomenat "*The Great Replacement. Towards a New Society*", i comptava amb 74 pàgines (Espinosa, 2019). Aquest parlava sobre una conspiració que Tarrant creia que hi havia per part de la immigració musulmana contra els blancs, els quals anaven a patir un genocidi per part dels primers (Toboso, 2022). A més, Tarrant va argumentar que actuava en nom dels "cavallers templers" (Toboso, 2022). El manifest, el qual estava bastant ben redactat malgrat l'educació mínima de Tarrant (Espinosa, 2019), estava vinculat i basat al nacionalsocialisme alemany, la supremacia blanca d'extrema dreta, i moviments antimusulmans, antiimmigrants i antigovernamentals (Toboso, 2022).

Tarrant va acudir en cotxe a la mesquita de Al Noor (Otoya, 2020), on va perpetrar el seu primer atac. Anava vestit de militar i portava una GoPro al casc, amb la intenció de retransmetre tot el tiroteig via FaceBook (Huffpost, 2019). Allà, va disparar a boca de canó contra tothom que va veure, matant a 42 persones i ferint unes altres tantes. Després, va tornar a agafar el cotxe i va conduir fins al Centre Islàmic Linwood, on va assassinar a 7 persones més, a part de deixar ferits. Allà, va ser parat per un feligrès que va tirar-li a sobre un lector de targetes bancàries, i Tarrant va decidir fugir en cotxe. Així i tot, va ser detingut per la policia poc després.

En conjunt, va posar fi a la vida de 51 persones en més o menys mitja hora, alguns dels quals eren menors d'edat (Otoya, 2020).

Aplicant, doncs, el perfil genèric de Gill, Horgan i Deckert, veiem que Tarrant era un home de menys de trenta anys, solter i sense fills. Tenia educació primària, ja que com ell mateix explica al manifest "no li interessava" continuar amb la seva educació (Espinosa, 2019). També s'ha de comptar amb el factor del manifest, cosa que ressalta la seva ideologia i convicció dels seus actes.

No comptava amb una feina i tampoc amb experiència militar, a més que no se li havia diagnosticat cap malaltia mental. Per sorpresa de la policia, tampoc comptava amb antecedents. La seva justificació ideològica era, doncs, l'extremisme de dretes, i la seva radicalització va ser de forma virtual. Finalment, l'objectiu eren les persones.

El fenomen de la imitació

La tecnologia va suposar un component molt important, donat que la retransmissió en viu era un missatge cap a la societat, ja que Tarrant esperava el que va acabar passant; l'impacte mediàtic seria notable. El fet de difondre'l en viu mitjançant les xarxes socials, va ser una novetat en els atacs comesos per terroristes individuals, cosa que si era utilitzada com a propaganda per part de grups jihadistes (Toboso, 2020).

Aquesta pràctica, doncs, va comportar una sèrie d'esdeveniments que continuen desenvolupant-se en l'actualitat; es tenia por que Tarrant inspirés a més persones a cometre atemptats supremacistes, portant a un efecte d' "imitació" (Toboso, 2020), donat a l'alt impacte que va crear a la societat no només amb la retransmissió en viu sinó també amb la suma del llarg manifest que aquest va desenvolupar. Per desgràcia, aquesta por es va complir.

Durant el judici del mateix Tarrant, un home va fer sonar música nazi alhora que insultava a les famílies de les víctimes i als supervivents de la massacre just a les portes d'aquest (Huffpost, 2019); al cap d'unes setmanes de l'atac de Tarrant, un noi de 19 anys va entrar a una sinagoga de Califòrnia disparant i matant a deu persones (Toboso, 2020).

L'últim cas conegut a conseqüència d'aquesta inspiració que va propiciar Tarrant va ocórrer el 14 de maig del 2022, quan un jove de 18 anys, Payton Gendron, va entrar a un supermercat d'un barri de Buffalo vestit de militar, retransmetent en viu cada moviment, i amb intenció de disparar "*a tota persona negra possible*", posant fi a la vida de 10 persones i ferint unes altres 3. S'ha trobat, també, un suposat manifest del perpetrador, en el qual es descriu a ell mateix com "*feixista i supremacista blanc*" (BBC News, 2022).

S'ha conegut que Gendron, un any abans de l'atac, va declarar que tenia intenció de cometre un atemptat contra l'institut amb intenció d'acabar en suïcidi i va ser internat menys de 48 hores en un hospital on va ser avaluat i posat en llibertat, ja que no van veure perill real (BBC News, 2022).

Gendron va visitar Buffalo en dues ocasions abans de perpetrar l'atac, una sent al març, dos mesos abans, i l'altre just el dia d'abans, havent de fer 320 km des d'on ell residia fins a la ciutat (BBC News, 2022). A més, ha declarat que si no l'haguessin parat, ell tenia intenció de seguir la seva matança en altres locals.

Aplicant-li també a Gendron el perfil genèric, veiem que és un home de 18 anys, molt menor als 30 que s'esperen d'un terrorista individual. Era solter i, com és obvi, no tenia fills. Anava a l'escola i no treballava. Tampoc comptava amb experiència militar, però en aquest cas tenia aquest antecedent ja comentat; havia expressat obertament que pensava realitzar un *school shooting*. En aquell moment tampoc se li va detectar cap malaltia mental. La seva justificació ideològica va ser, com amb Tarrant, l'extremisme de dretes i va ser radicalitzat de forma virtual, seguint els passos de Tarrant entre d'altres, i amb l'objectiu fixat a les persones.

3.3 CAS 3, DONES TERRORISTES

Ja s'ha comentat durant la llargada d'aquest treball que el paper o rol de les dones en l'àmbit del terrorisme individual està sent qüestionat (Gill, Horgan i Deckert, 2014, p: 427). Anteriorment, les dones dins d'organitzacions terroristes realitzaven aquell paper de mare, germana i muller, el qual es centrava en el suport per part d'elles sobre les accions violentes que els homes anaven a cometre. A part, elles complien una part molt important del reclutament, ja que el gènere femení és etiquetat com més amable, afectuós, protector i gentil.

És ara, en les últimes dècades, que s'ha vist que són les dones també qui surten al carrer i ensenyen la seva cara quan elles mateixes duen a terme les accions violentes que abans només feien els homes (Salcedo, 2019), igual també com altres rols, com ara liderar una xarxa o grup terrorista.

Segons els estudis, aquestes dones s'interessen per idees terroristes per diverses raons, establint una sèrie de motivacions com ara el desig de formar part d'un moviment d'alta categoria - com acostuma a ser també una motivació repetida del gènere masculí -, o també per enllaços familiars o romàntics, per motius ideològics, venjança cap al sistema - sobretot quan han sigut víctimes i creuen que la justícia no podrà arreglar-ho - o també per la seva protecció i la dels seus (Salcedo, 2019).

Les dones que tractarem una mica més en profunditat són la Roshonara Choudhry, la Ahlam Aref Ahmad Al-Tamimi, la Jihad Jane, i la Hawaa Barayev, una de les primeres viudes negres.

Roshonara Choudhry

Choudhry era una molt bona estudiant de llengua anglesa i comunicacions al *King's College*, de Londres. Sent de l'Àsia Meridional, i amb un do pels idiomes, dominava perfectament l'anglès, el francès, el bengalí i l'àrab.

Entre la gent que l'envoltava, se la coneixia com "*tot el que una societat podria desitjar que fos una ciutadana*" (Dodd, 2010). Havent d'ajudar als seus pares a mantenir la família - donat que aquests s'havien quedat sense feina -, a part d'estudiar també ajudava a una escola Islàmica de Londres amb els alumnes musulmans amb els desavantatges educatius que els hi plantejava estar a Regne Unit, desavantatges els quals ella mateixa va haver de

superar, ja que va ser discriminada per motius de racisme, islamofòbia, sexisme i pobresa (Dodd, 2010).

Un any abans de l'atac que va perpetrar, Choudhry va començar la seva radicalització jihadista. No tenia cap enllaç amb grups islàmics i no hi havia cap evidència que hagués assistit a cap *meeting* d'extremisme islàmic.

El que la policia sí va trobar és que havia descarregat de internet sermons i altres materials d'Anwar al-Awlaki (Dodd, 2010), el clergue islàmic que es creu és el líder espiritual d'Al-Qaeda a la Península Aràbica, que predica sobre la necessitat de realitzar accions violentes per combatre les atrocitats que occident fa contra els musulmans de tot el món, instigant als seguidors a fer tot el que pugin, sense importar si l'acció presa és a petita o gran escala.

Cinc mesos abans de l'atac, Choudhry va deixar els estudis, i va buidar el seu compte bancari, a més de comprar dos ganivets els quals anaven a ser empleats única i exclusivament per l'atac.

Aquest va ser perpetrat directament cap al diputat del partit laborista Stephen Timms (Dodd, 2010) perquè aquest havia votat a favor de la guerra d'Iraq, on milions de persones havien sigut assassinades. Llavors, Choudhry va desplaçar-se en bus fins on es trobaria Timms i va apunyalat-lo, resultant ferit de gravetat. Així i tot, se'l va poder salvar (Dodd, 2010).

Aplicant el perfil genèric, ens trobem davant d'una dona, la qual realitza un intent d'acte violent cap a una persona, menor de trenta anys, soltera i sense fills, que just abans de cometre l'atac va deixar els estudis i que ajudava a una escola amb nens immigrants. Sense experiència militar i sense antecedents, a part de no tenir cap malaltia mental. La seva justificació ideològica és de caràcter jihadista, i cal dir que l'acció va ser, segons ella, en venjança pels milers de musulmans morts. Per altra banda, i com és habitual en aquests casos segons el perfil d'aquests autors, va radicalitzar-se de forma digital.

Ahlam Aref Ahmad Al-Tamimi

Al-Tamimi, dona que va perpetrar l'atemptat amb 35 anys de procedència Jordana, es troba en recerca i captura com una de les terroristes més buscades (Department of Justice, 2017) per estar relacionada amb un cas d'un terrorista suïcida a Jerusalem que va posar fi a la vida de 15 persones i va ferir-ne 122 més amb la bomba que va fer explotar. Es creu que el motiu era atemptar contra Estats Units, ja que hi havia 6 nacionals estatunidencs a la zona i dos d'ells van acabar morint (Department of Justice, 2017). A més, també hi havia 7 menors.

Al-Tamimi era periodista per una cadena de televisió i, alhora, seguia estudiant. Va ser durant l'estiu de l'atac que va començar a participar per una organització Palestina, les Brigades Izz al-Din al-Qassam, amb l'objectiu de dur a terme atacs terroristes (Department of Justice, 2017).

Segons la declaració feta pel Departament de Justícia dels Estats Units, Al-Tamimi va trobar-se amb el terrorista suïcida i van viatjar junts en cotxe fins al lloc on es produiria l'atemptat. Ahlam va donar-li les instruccions al terrorista sobre on era millor cometre l'atemptat; on més gent hi hagués (Department of Justice, 2017). El terrorista, doncs, el 9 d'agost del 2001, va entrar a una pizzeria i va detonar la bomba.

Aplicant el perfil genèric, podem comprovar que Ahlam és una dona, en aquest cas que feia la funció d'incitadora, cap pensant i també es veia com a la figura materna, que en el moment de l'atac tenia més de 30 anys (com el perfil indica), que tenia una feina estable i, a més, estudiava. No comptava amb antecedents, experiència militar ni malalties mentals, i tenia com a motivació la venjança cap Estats Units. Es desconeix si està casada, divorciada o soltera, i tampoc se sap si té fills. Tampoc es coneix el perquè de l'entrada a formar part de les Brigades. El que si es coneix és que l'objectiu eren les persones (com més morts, millor), per donar un missatge a Estats Units i al món.

Actualment, i en el cas que estigui viva, Al-Tamimi tindria 56 anys. El Departament de Justícia d'Estats Units no té més informació del seu parador ni si ha propiciat altres atacs terroristes.

Jihad Jane

Colleen R. LaRose, coneguda pel seu pseudònim “Jihad Jane”, va ser acusada per formar part d’una cèl·lula terrorista reclutant a nous membres. A més, va ajudar a planejar l’assassinat de Lars Vilks, un artista suec que s’havia burlat de Mahoma, i també per casar-se amb un terrorista perquè pogués traslladar-se a Europa i cometre un atemptat suïcida (Gonzalez, 2010).

Segons fonts del departament de justícia d’Estats Units, LaRose havia mantingut converses amb els terroristes que van intentar assassinar a Vilks on es planejava tota l’operació i on ella estava inclosa en l’equip que anava a formar-hi part activament. Sent de Pennsilvània, va volar fins a Estocolm (on Vilks residia) amb la voluntat de “*convertir-se en màrtir*” segons va expressar en aquestes converses. També va argumentar, en un vídeo que va penjar a YouTube, que estava “*desesperada per fer alguna cosa per alleujar el patiment de milions de musulmans*” (Gonzalez, 2010).

El tret més distintiu de LaRose és que la seva aparença és més aviat nòrdica: rossa d’ulls blaus i amb faccions de *White Anglo-Saxon Protestant* (Gonzalez, 2010), cosa que la va fer extremadament valuosa per Al Qaeda, ja que passa molt desapercebuda en la societat occidental, fent-la pràcticament indetectable, convertint-se en un “*malson*” per les organitzacions d’intel·ligència que intenten acabar amb l’extremisme islàmic.

Relacionant-ho amb el perfil de Gill, Horgan i Deckert, aquest perfil físic giraria més al voltant de l’extremisme de dretes, i no a l’islàmic, donant molta més feina a les organitzacions d’intel·ligència per detectar aquests casos, ja que aquestes dones són occidentals i no tenen cap connexió personal amb països de majoria musulmana.

LaRose va viure una doble vida després de convertir-se a l’islam, pel fet que ni la seva parella, amb qui compartia pis, sabia de la seva radicalització, com s’ha vist que acostuma a passar amb l’estudi del perfil genèric.

Per altra banda, LaRose és una dona que complia amb el rol de “mare” incitant a la realització d’actes terroristes, però també el rol actiu participant en el camp d’actuació i amb intenció de cometre l’acte violent ella mateixa. Complia amb l’edat, ja que en aquell moment tenia 46 anys, però, com ja s’ha esmentat, tenia parella. A causa d’un avortament

involuntari, LaRose va quedar-se sense la possibilitat de tenir fills (Shiffman, 2014). Per altra banda, LaRose mai va acabar l'institut i no se sap si treballava. No comptava amb experiència militar prèvia i tampoc amb antecedents, encara que abans de convertir-se a l'Islam va cometre un intent de suïcidi (Gonzalez, 2010). La seva justificació ideològica és, doncs, el jihadisme, i va convertir-se de forma digital (Shiffman, 2014). Comentar també que LaRose va tenir una infància molt dura, sent violada pel seu propi pare i després sent prostituïda (Shiffman, 2014).

Viudes negres / Hawaa Barayev

Hawaa Barayev és coneguda com una de les primeres Viudes Negres (Arango, 2015). Aquest terme prové del fet que la majoria de dones que formen part d'aquest grup, són viudes d'homes que van morir durant el conflicte de Chechenia, encara que també hi formen part dones venudes pels seus pares, i d'altres que han sigut forçades a formar-hi part. També, com indica el nom, aquestes dones vesteixen de negre. Encara que estic dient que són dones, és un error; les edats giren al voltant dels 15 i 19 anys, convertint-les en noies adolescents (Arango, 2015).

Aquestes noies, també conegudes com a "*shahidkas*" (Arango, 2015), són dones amb missions suïcides per tal de lluitar contra les forces armades russes, les quals van matar als seus marits - amb motiu de venjança per les viudes -, o perquè no tenen altra alternativa. Les Viudes Negres són, doncs, les responsables d'un de cada tres atacs terroristes des de l'inici de la segona guerra Chechena, la qual va durar del 1999 al 2009 (Arango, 2015).

Tornant a Barayev, va ser ella qui va posar fi a la vida de 27 soldats russos quan ella tenia 20 anys durant l'any 2000 (Arango, 2015). Per desgràcia, no hi ha molta més informació sobre ella, ja que la funcionalitat o estructura jeràrquica i disciplinària que segueixen les Viudes Negres és desconeguda.

Aplicant, doncs, el perfil genèric en aquestes poques dades que tenim, veiem que Barayev era una dona que quan va cometre l'acte violent, tenia 20 anys, no comptava amb feina ni experiència militar. Tampoc amb antecedents. La seva justificació ideològica era, com en teoria la de tota Viuda Negra, religiosa, concretament islamista (Arango, 2015), juntament amb un motiu de venjança per la mort del seu possible marit a mans de l'exèrcit rus. Va

aprendre, doncs, de forma pràctica i en coordinació amb, possiblement, una xarxa terrorista més gran. Llavors, es tracta d'una terrorista individual amb enllaços de control o comandament. No tenim coneixença sobre si Barayev tenia fills, i tampoc sabem si era una de les viudes o una de les noies venudes o forçades. Tampoc coneixem si comptava amb educació prèvia, però el fet que tingués 20 anys i fos possiblement una viuda, em fa pensar que molt probablement aquesta era nul·la. El seu objectiu, però, van ser persones; aquells 27 soldats russos en venjança.

4 CONCLUSIONS

Hem vist, doncs, que tant la perfilació criminal com el terrorisme són dos conceptes encara en construcció, en desenvolupament i evolució constant depenent de l'entorn i la societat. El terrorisme es construeix mitjançant la radicalització de membres de la societat, la qual, cada cop més, es troba amb la necessitat de posicionar-se en tota mena d'àmbits i, sigui quin sigui el bàndol escollit, s'anirà amb aquella idea a mort.

El treball estava molt centrat i dirigit cap a l'individu; la persona que pateix un procés de radicalització i acaba cometent actes violents de caràcter terrorista, però he arribat a la conclusió que l'entorn és un factor realment important. Aquest pot propiciar la radicalització d'un individu com res pot fer-ho, des de la incitació directa - com poder ser altres terroristes individuals i les seves accions, o líders de xarxes o grups terroristes - fins al mal psicològic que pugui haver patit el futur agressor per part de família o companys d'escola o antigues relacions - com l'assetjament escolar, el maltractament per part dels pares, o relacions sexuals no consentides -, però també pot calmar-la mitjançant l'escolta activa de la persona que s'està radicalitzant i actuar en conseqüència, o implementant mesures perquè aquesta radicalització mai arribi a ocórrer. És la població, és la societat, qui té aquest gran poder.

És clar, després de fer aquest treball, que cada persona té una psique única, amb una capacitat única, una intel·ligència única, unes vivències úniques i uns pensaments únics, cosa que ens fa a cada un de nosaltres únics a la nostra espècie.

En iniciar aquest treball, vaig preguntar-me quina és la millor perfilació per abordar el problema de la detecció de terroristes individuals i si tots ells presenten les mateixes característiques, però m'he adonat, després de tota la recerca, que és molt més complex del que d'entrada semblava.

Trobo que ja he deixat clar que cada persona és un món i s'ha de tractar a cada un de forma individual, per tant, la millor manera d'abordar un cas de terrorisme individual és mitjançant la perfilació específica, ja que ens trobarem davant un criminal com qualsevol altre que, l'únic que el diferenciarà d'un assassí en sèrie és que l'objectiu real no seran les persones assassinades, sinó un altre relacionat amb ideologies polítiques, socials, religioses, entre d'altres. Aquesta és l'única diferència que farà que una persona sigui considerada terrorista i

no, per exemple, un assassí en sèrie. Dins dels diferents terroristes individuals, però, no crec que es pugui determinar un perfil clar i general per tot individu.

Ja ho hem vist en l'estudi realitzat per Gill, Horgan i Deckert, als quals els va costar molt arribar a un perfil clar i fidedigna on encasellar a tots els terroristes individuals, sobretot amb temes d'estudis, relacions familiars, malalties mentals i experiència militar. Llavors, sense poder establir cap resposta de "sí" o "no" a aquestes qüestions, trobo molt clar com d'equivocat és portar a cap un perfil genèric per terroristes individuals.

Sí que és cert que tots passen per un procés de radicalització i tots creuen molt en les seves idees i conviccions, tant que alguns acaben redactant-les amb tot detall i publicant-les com a manifestos per ser escoltats i compresos, ajudant al fet que la roda de la radicalització continuï en marxa i altres persones considerin d'actuar, com hem vist en la relació de Tarrant (l'inspirador) i Gendron (l'inspirat).

I també és això, el fet de creure molt en les seves idees, el que fa que la persona acabi actuant. S'educarà mitjançant internet, aprenent d'altres terroristes - des d'individuals fins a membres o líders d'organitzacions com Al-Qaeda -, o inclús de filòsofs (com Kaczynski amb el filòsof Jacques Ellul), vivències personals (raonaments com el que va tenir Tarrant durant un viatge arreu d'Europa, veient que tot estava ple d'immigrants) o grups de persones - sobretot de caràcter polític - amb pensaments radicals i extremistes que no han decidit passar a l'acció, però ell, aquest sudes, decidirà fer-ho.

Trobo que per poder realitzar un bon perfil, és necessari cada detall que es pugui trobar, ja que d'una sola cosa es poden extreure molts trets de conducta i, per tant, de personalitat. He après a buscar més, a relacionar conductes amb pensaments, estar atenta a cada moviment, tot amb l'objectiu personal de descobrir el perquè de les accions que du a terme una persona; les seves motivacions.

La teoria del "*bathtub*" model m'ha fet veure que no estava tan equivocada. Cada individu compta amb la seva banyera mental, la qual té més o menys capacitat, s'omple de més o menys aixetes les quals, depenent també de l'individu, algunes rajaran més que altres, comptarà amb un desaigne més o menys tapat, patirà desencadenants d'un caire o altre i tindrà inhibidors propis que l'ajudaran a impedir que aquesta banyera acabi vessant. Són tantes les motivacions i aquestes pesen més o menys per a cada persona, que aquestes són importants, però aquestes són també realment difícils d'encasellar.

L'únic que pot establir dins de quina categoria entres, és la definició d'aquesta; no per l'edat, no pel gènere, no per les motivacions, sinó per si es forma part de la categoria d'assassí en sèrie o en la de terrorista individual o en la de violador serial. Un perfil d'una persona que estableix que és home, de 25 anys i amb tres fills, pot formar part de les tres categories; el fet que el diferencia és si mata prostitutes, si assassina per transmetre un missatge o si viola dones rosses.

En definitiva, i per acabar, pot haver-hi una dona de 25 anys amb estudis universitaris, bones relacions familiars, amb un treball fix i del seu gust, sense antecedents ni malalties mentals i, per altra banda un home de 35 anys només amb estudis primaris, solitari, amb una feina amb la qual li costa mantenir-se i amb antecedents de robatori a mà armada, i és possible que, qui acabi convertint-se en terrorista individual, sigui la dona i no l'home.

És per tot l'exposat que es veu la dificultat d'aquesta detecció de possibles terroristes individuals basant-se només en un perfil de trets i característiques establertes, però crec que amb la continua recerca i investigació d'aquesta disciplina junt amb la psicologia i els efectes socials de l'entorn i com aquests impacten diferent en les persones, estic convençuda que hi haurà una detecció precoç que farà sonar les alarmes per poder encaminar a aquella persona per uns camins no delinquencials.

Avui en dia aquesta afirmació és molt utòpica, ja que estem en un punt més ben a l'alça d'aquest tipus de terrorisme, però s'ha d'anar a la recerca d'aquest futur ideal.

BIBLIOGRAFIA

- Arango, L. (2015, Juliol) *Las mujeres terroristas más famosas de la historia contemporánea*. ABC Internacional. https://www.abc.es/internacional/20150602/abci-mujeres-terroristas-mundo-201505292205_1.html
- BBC News (2022, Maig) *Buffalo shooting: Gunman sought to 'continue his rampage'*. BBC News. <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-61459023>
- Castro, J. E. S. (2017) *Manual de investigación psicológica del delito. El método VERA*. (2a edición) Madrid: Pirámide.
- CCCF: Centro de Capacitación en Ciencias Forenses (2017) *La Perfilación Criminal: historia, técnicas y casos famosos* <https://www.capacitacionforense.com/single-post/la-perfilacion-criminal-historia-tecnicas-y-casos-famosos>
- Dodd, V. (2010, Novembre) *Profile: Roshonara Choudhry*. *The Guardian*. <https://www.theguardian.com/uk/2010/nov/02/profile-roshonara-choudhry-stephen-timmms>
- Espinosa, J. (2019, Març) *Brenton Tarrant, un asesino xenófobo y "fascista" que admira a Donald Trump*. *El Mundo Internacional*. <https://www.elmundo.es/internacional/2019/03/15/5c8b83f821efa010618b4694.html>
- Ganor, B. (2021, Abril). "Understanding the Motivations of "Lone Wolf" Terrorists. *Perspectives on Terrorism*". *Terrorism Research Initiative*. JSTOR. Vol. 15, No. 2 (pp. 23-32). <https://www.jstor.org/stable/27007294>
- Gill, P.; Horgan, J.; Deckert, P (2014, Març) "Bombing Alone: Tracing the Motivations and Antecedent Behaviors of Lone-Actor Terrorists". *Journal of Forensic Sciences*. Vol. 59, N. 2 (pp. 425-435)
- Gonzalez, R. (2010, Març) 'Jihad Jane', la terrorista más temible. *El mundo*. https://www.elmundo.es/america/2010/03/10/estados_unidos/1268242287.html
- Grupo Esneca Formación (2021, Juliol) *¿Qué es un perfil criminal y cómo se elabora?* <https://grupoesneca.com/perfil-criminal-definicion/>
- Grogan, M. (2018) *En palabras del UNABOMBER*. [Docuserie]. Netflix
- Huffpost (2019, Juliol) *Tarrant se declara no culpable por la masacre supremacista en Nueva Zelanda*. *Huffington Post*.

https://www.huffingtonpost.es/entry/tarrant-se-declara-no-culpable-por-la-masacre-su-premacista-en-nueva-zelanda_es_5d0351f7e4b0304a120d1d74

- Kaczynski, T. (1995) *Industrial Society and its Future*. <http://editions-hache.com/essais/pdf/kaczynski2.pdf>
- La Casa del Libro (2022) *Autores. Juan Enrique Soto Castro*. <https://www.casadellibro.com/libros-ebooks/juan-enrique-soto-castro/20094249>
- Nonatzin, D; Díaz, M (2017, Agosto) "Visión Criminológica - Criminalística. Introducción a la Perfilación Criminal. ¿Qué tipos de perfiles criminales existen?". *Colegio Libre de Estudios Universitarios. Dirección General de Investigación*. http://revista.cleu.edu.mx/new/descargas/1703/articulos/Articulo07_Introduccion_perfilacion_criminal.pdf
- Office of Public Affairs, Department of Justice (2017, Marzo) *Individual Charged in Connection With 2001 Terrorist Attack in Jerusalem That Resulted in Death of Americans*. *United States Government*. <https://www.justice.gov/opa/pr/individual-charged-connection-2001-terrorist-attack-jerusalem-resulted-death-americans>
- Otoya, R. (2020, Marzo) *El supremacista que atentó contra dos mezquitas en Nueva Zelanda confiesa un año después*. *La voz de Asturias*. <https://www.lavozdeasturias.es/noticia/actualidad/2020/03/26/supremacista-atento-contrad-dos-mezquitas-nueva-zelanda-confiesa-ano-despues/00031585232819142762316.htm>
- Pérez, J.O. (2005, Mayo) "Introducción". *Centro Superior de Estudios de la Defensa Nacional. Fundación Sagardoy. Terrorismo Internacional: Enfoques y Percepciones*. *Ministerio de Defensa*. (pp.9-24) https://publicaciones.defensa.gob.es/media/downloadable/files/links/m/o/monografia_079.pdf
- Sadurní, J. M. (2020, Julio) *Rechazo de la sociedad moderna. Ted Kaczynski, el UNABOMBER*. *Historia National Geographic*. https://historia.nationalgeographic.com.es/a/ted-kaczynski-unabomber_15749
- Salcedo, L-G. B. (2019, Febrero) *Terrorism: Two Faces of Women. Examining women's motivations to join terrorist organizations*. *George C. Marshall. European Center for Security Studies*. <https://www.marshallcenter.org/en/publications/perspectives/terrorism-two-faces-women>
- Shiffman, J. (2014, Genero) 'Jihad Jane' begins strange journey from abuse victim to wannabe terrorist. *NBC Investigations*. <https://www.nbcnews.com/news/investigations/jihad-jane-begins-strange-journey-abuse-victim-wannabe-terrorist-flna1c7494218>

- Shiffman, J. (2014, Gener) *U.S. woman known as Jihad Jane sentenced to 10 years in plot.* Reuters. <https://www.reuters.com/article/us-usa-jihadjane-idUSBREA050PC20140106>
- Study Smarter (n.f.) *Offender Profiling: Definition, Types and Examples.* <https://www.studysmarter.de/en/explanations/psychology/forensic-psychology/offender-profiling/>
- Toboso, M. (2019). "Terrorisme Individual: El Terrorisme Líquid". A: Toboso, M. *Terrorisme i Antiterrorisme.* Barcelona. Addenda. (pp.55-71).
- Toboso, M. (2022). "*Terrorismo Individual: la derivada de la sociedad actual*". *Global Strategy Report*, No. 5/2022. <https://global-strategy.org/terrorismo-individual-la-derivada-de-la-sociedad-actual/>
- Torregrosa, F.J. (2016, Gener) "*Lobos solitarios: el perfil de un terrorista independiente*" (I). *Club de Ciencias Forenses.* <https://www.clubforenses.com/lobos-solitarios-el-perfil-de-un-terrorista-independiente-i-club-de-las-ciencias-forenses/>